වාර්ෂික වාර්තාව
வருடாந்த அறிக்கை
Annual Report

2022

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

மாணிக்கம் மற்றும் ஆபரண ஆராய்ச்சி மற்றும் பயிற்றுவிப்பு நிறுவனம்

Gem and Jewellery Research and Training Institute

GJRTI

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ

හා

අභ්‍යාස ආයතනය

වාර්ෂික වාර්තාව

2023

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා
අභ්‍යාස ආයතනය
“රුවන් සෙවන”
නො:73/5/A,
වැලිවිට
2024.02.27

ගරු අමාත්‍යතුමා
කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
තැ.පෙ 570,
73/1
ගාලු පාර,
කොළඹ-03

ගරු අමාත්‍යතුමනි,

<u>වාර්ෂික වාර්තාව 2023</u>

1971 අංක (2) 14 38 උප වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් ලේඛන ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කරමි.

1. 2023වර්ෂය සඳහා වූ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ පාලන වාර්තා
2. 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය සාධන වාර්තාව.

මෙයට විශ්වාසි

ඒ.එම්. රත්නායක
සභාපති
මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

දැක්ම මෙහෙවර හා අභිමතාර්ථ

දැක්ම

“ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධිය හා සංවර්ධනය සඳහා අදාල පර්යේෂණ හා පුහුණු කටයුතු කරමින් කලාපයේ විශිෂ්ඨතම පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය වීම”

මෙහෙවර

“ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය ඉහා තරඟකාරී මට්ටමේ කුසලතාවයන් වැඩි දියුණු කිරීම තුලින් අප සේවා දායකයන්ට උපරිම අන්දමේ සේවාවක් ලබා දීමට අදාල නව මැණික් තැන්පතු හඳුනා ගැනීම සඳහා ගවේෂණ කටයුතු මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධියට අදාල නව නිපැයුම් බිහි කිරීම හා ඒවායේ අගය වැඩි කිරීමට අදාල ශිල්පිය හා තාක්ෂණික දැනුම හා කුසලතා වලින් පිරිපුන් ශ්‍රමිකයන් බිහි කිරීම මෙන්ම කර්මාන්තයට අදාල වැඩමුළු සඟරා පොත්පත් හා පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ පල කිරීම අපගේ මෙහෙවරයි ”

අභිමතාර්ථ

“ ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් බනිජ සම්පත් විභව ප්‍රදේශ ගවේෂණය කර නිරසාර ලෙස නෙලා ගැනීම සහ නව තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණුවක් සහිත ශ්‍රමිකයන් තුලින් ජාතික ආර්ථිකයට දායක වීම”

2.1. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සංයුතිය

2023 වර්ෂය තුල ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සංයුතිය පහත සඳහන් පරිදි විය.

01	ඒ.එම්. රත්නායක මයා	සභාපති මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සභාපති 2022.06.27 දින සිට මේ දක්වා
02	කේ.එන්.පී. ජයරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ) ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් අමාත්‍යාංශය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික 2022.04.01 සිට මේ දක්වා
03	එස්.ජී.එල්. ප්‍රනාන්දු මයා	-	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික 2022.12.08 සිට මේ දක්වා
04	රවිරාජසිංහ සංජීපන් මයා	සභාපති භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික 2023.01.11 සිට 2023.11.15 දක්වා
05	සංජේ පෙරේරා මයා	සභාපති භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික 2023.12.15 සිට මේ දක්වා
06	ජනක උදයකුමාර මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික 2023.12.28 සිට මේ දක්වා
07	එස්.ඒ.ඩබ්.කේ. ජයසේකර මයා	අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) වැ.බ කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නිරීක්ෂක (අමාත්‍යාංශ නියෝජිත) 2022.01.31 සිට මේ දක්වා

ඉහළ කළමණාකාරීත්වය

ඒ.එම්. රත්නායක මහතා

සභාපති

(2022.06.27 දින සිට)

බී.ජී.ආර්.ඩබ්. ගම්ලත් මහතා

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ)

MSC (Gem),B.Sc (SP) (Physics) FGA, MGA (SL),MBA(Reading)

බී.ජී.ආර්.ඩබ්. ගම්ලත් මහතා

අධ්‍යක්ෂ (පුහුණු හා සංවර්ධන)

MSC (Gem),B.Sc (SP) (Physics) FGA, MGA (SL),MBA(Reading)

ආර්.එම්.එන්.පී.කේ ජයසිංහ මහතා

අධ්‍යක්ෂ(පර්යේෂණ) වැ.බ

M.Phil(Gem.),M.Sc(GIS & RS),B.Sc. (Geology),MIGSL,MGSSL,MGASL

එස්.එල්.පේ. මුහන්දිරම් මහතා

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මූල්‍ය)

MPAcc(USJP),B.com (SP)Accountancy 2nd lower Hons (USJP),CBA(ICASL),ADV.Cer (Procurment)(ICTAD

ඩබ්.එල්. ප්‍රසංගිකා සුරේන්ද්‍ර මිය

සහකාර අධ්‍යක්ෂ
(පරිපාලන හා මානව සම්පත්)

B.des,Jew(Sp)(UOM)

3. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවස්ථා සහ අභියෝග පිළිබඳ සභාපතිතුමාගේ සමාලෝචනය

3.1 අවස්ථා

❖ පර්යේෂණ හා පුහුණුව සඳහා වන ඉල්ලුම

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ පුහුණු හා පර්යේෂණ කාර්යයන්හි සංවර්ධනය හා නියාමනය සඳහා පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් ස්ථාපනය කරන ලද මෙම ආයතනය විසින් මේ වන විට මැණික් පතල් කැණීමේ සිට ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ දක්වා ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය කිරීම දක්වා අගය වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආවරණය වන අයුරින් නව නිර්මාණකරණයට අවශ්‍ය කුසලතා හා දැනුම ලබා දීම උදෙසා පුහුණු හා පර්යේෂණ වැඩසටහන් දියත්කිරීමේ කාර්යයයේ නියලි සිටියි. ආයතනය විසින් මේ වන විටත් සහතික පත්‍ර මට්මේ සිට ඩිප්ලෝමා මට්ටම දක්වා වූ විවිධ ක්ෂේත්‍ර ගණණාවක් ආවරණය වන අයුරින් පුහුණු පාඨමාලා 21 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මධ්‍යස්ථාන 15 ක් හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇත. ආයතනය බිහිවි දශක තුනකට ආසන්න කාලයක් තුල මෙම ආයතනයට අභියෝගයක් විය හැකි මට්ටමේ වෙනත් රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික පුහුණු ආයතන බිහිවි නොමැති අතර ආයතනයට අභියෝගයක් විය හැකි මට්ටමේ පුහුණු ආයතන බිහිවිමේ ප්‍රවණතාවයක් ද වෙළඳපොළ තුල දක්නට නොලැබෙන බව හඳුනාගෙන ඇත. මේ අනුව තවදුරටත් මෙරට හා ජාත්‍යන්තර මැණික් වෙළඳපොළ සඳහා අනිකුත් රටවල් සමඟ තරගකල හැකි මට්ටමේ දැනුම ව්‍යාප්ත කල හැකි නිපුණතාවය ආයතනය සතුව පවතින බවට හඳුනා ගත හැකිවේ.

❖ තාක්ෂණික පහසුකම්

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය සඳහා උසස් තාක්ෂණික නිපුණතාවයකින් යුතු පුහුණු ශ්‍රමිකයින් බිහිකිරීම සඳහා මෙන්ම පරිසර හිතකාමී මැණික් ගවේෂණ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා මෙන්ම මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල නව නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීමට හැකියාවක් සහිත පුළුල් යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ මෙන්ම පරිගණක මෘදුකාංග ආයතනය සතුව ඇත. එසේම මෙම යන්ත්‍ර සූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකියාවත් සහිත දැනුමකින් යුතු පුළුල් පුහුණුවක් සහිත මානව සම්පතක් ද ආයතනය සතුවේ. ජත්‍යන්තර ප්‍රමිති මට්ටමින් යුතුව පුහුණු පාඨමාලා සඳහා උපයෝගි කර ගත හැකි පුළුල් පහසුකම් වලින් සමන්විත රත්නවිද්‍යාගාර , මැණික් කැපුම් පුහුණු ඒකක , පරිගණක ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණ කිරීමේ පුහුණු පහසුකම් ඇතුළු ත්‍රිමාණ මුද්‍රණ තාක්ෂණය , වාත්තුකිරීම හා විද්‍යුත් ලෝහාලේපන තාක්ෂණික පහසුකම් ආයතනය සතුවේ. එසේම මැණික් කර්මාන්තයට අදාල පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා භාවිතා කරනු ලබන X-Ray Florescence Spectrometer , Magnetic Separator , specific gravity scale , Laser Diffraction Particle size analyser , Fourier – Transform Infrared Spectroscope , Raman Spectroscope , Ultraviolet-Visible Spectroscope වැනි නවින යන්ත්‍ර උපකරණද ආයතනය සතුවේ.

❖ ආයතනික ක්‍රියාකාරකම් පුළුල් කිරීමේ අවස්ථා හා දියුණුව

පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් මෙම ආයතනය පිහිටුවා ඇති මූලික අරමුණු වලන් ඔබ්බට ගිය සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ආයතනය සතුව පවති. වාර්ෂිකව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ඉහල ප්‍රමිති මටටමකින් යුතු සහතික පත්‍ර ප්‍රදානෝත්සවයන් පැවැත්වීම , ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියෙන් යුතු පර්යේෂණ සමුළු පැවැත්වීම ආයතනයේ විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම වැනි අවස්ථා රාශියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආයතනයට හැකියාව පවති.

❖ කර්මාන්තයේ දියුණුව සඳහා ඒකාබද්ධ සහයෝගිතා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ දේශිය නිරසර , පරිසර හිතකාමී හා ආචාර විද්‍යාත්මක සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම උදෙසා ආයතන සිය ක්‍රියාකාරකම් හැකිතාක් බාහිර ආයතන සමඟ සම්බන්ධ වී ඒකාබද්ධ සංධිය

වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. මේ යටතේ ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය, භූවිද්‍යා සමීක්ෂ හා පතල් කාර්යංශය , ජාතික විද්‍යා පදනම , කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙනිය , සබරගමුව සහ ඌව වෙල්ලස්ස වැනි විශ්ව විද්‍යාල මෙන්ම FGA , තායිලන්ත මැණික් ආයතනය (GTI) , පකිස්ථාන් රජය වැනි විදේශිය රාජ්‍ය හා ආයතන සමඟ ක්‍රියාත්මක වී මෙම වැඩසටහන් ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර තවදුරටත් සංවර්ධිත කර්මාන්තයක් උදෙසා විවිද බාහිර පාර්ශව සමඟ සංධිය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ආයතනය සතුවේ.

- ❖ ආයතනික ප්‍රචාරක වැඩසටහන්

ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රචාරණය හා දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු සඳහා වඩාත් ප්‍රමුඛතාවයක් දී කටයුතු කරනු ලැබේ. මේ යටතේ වර්තමානයේ බහුල වශයෙන් ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කරනු ලබන සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරමින් ආයතනික වැඩසටහන් ප්‍රචාරණයට අවස්ථාව සලසා ගෙන ඇත. නමුත් මෙම කර්මාන්තයේ ස්වරූපය අනුව ඒ ඒ වයස් කාණ්ඩ , ප්‍රාදේශිය පදනම , නිරත වන වෘත්තීය හා කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නනගේ අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව තවදුරටත් සාම්ප්‍රදායික දැනුවත් කිරීම හා ප්‍රචාරණ කාර්යන්හිද නිරතව සිටියි.

3.2. අභියෝග

- ❖ තාක්ෂණය ,යටිතල මූල්‍ය හා භෞතික පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.

මැණික් කර්මාන්තයට අදාල නිරන්තරව යාවත්කාලින වන තාක්ෂණික දැනුම යන්ත්‍ර සූත්‍ර කර්මාන්තයේ නවින ප්‍රවණතා සම්බන්ධයෙන් වන දැනුම මෙරට කර්මාන්තරුවන්ට යොමුවීමේ පසුගාමී තත්ත්වයක් දක්නට ලැබේ. එසේම ජාත්‍යන්තර දැනුම ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ආකාරයේ උසස් අධ්‍යාපන අවශ්‍යතා සඳහා ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට යොමු වීමේ අවස්ථා අඩු මට්ටමක පවති. පුහුණු පාඨමාලා සඳහා මෙන්ම පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා නවින යන්ත්‍ර සූත්‍ර පුහුණු උපකරණ භාවිත වීමේ ප්‍රවණතාවය අඩු මට්ටමක ඇති අතර ආයතනික සංවර්ධන කාර්යේදී අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම කෙරෙහි මෙම යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොමැති වීම බාධාකාරී වී ඇත. එසේම ආයතනය සඳහාම වූ ස්ථීර ගොඩනැගිලි පහසුකම් නොමැති වීම ද සංවර්ධන කාර්යෙයේදී අඩුවක්ව පවති. ආයතනයේ පුහුණු හා පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන පුහුණු ඒකක ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියෙන් යුතුව සංවර්ධනය කල යුතු මට්ටමක පවති. එසේම රත්න විද්‍යා රසායනාගාර පර්යේෂණ රසායනාගාර සඳහා නවින යන්ත්‍ර සූත්‍ර සපයා ගත යුතු අතර මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයා ගත යුතුව ඇත.

- ❖ මානව සම්පත් සංවර්ධනය මන්දගාමී වීම.

ආයතනික සේවක සැලැස්ම යටතේ අනුමක ස්ථීර සේවක සංඛ්‍යාව 136 ක් වන නමුත් මේ වන විට ආයතනය සතුව සිටිනුයේ සේවකයින් 64 ක් පමණි. මේ වන විට ආයතනයේ කටයුතු ප්‍රශස්ත හා ගුණාත්මක අයුරින් පවත්වා ගෙන යාමට ප්‍රමාණවත් සේවකයින් සංඛ්‍යාවක් ආයතනය සතුව නොමැති අතර ආයතනය පවත්වා ගෙන යාමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලපානු ලබන තනතුරු කිහිපයකම පුරප්පාඩු පවති. එසේම අධ්‍යාපනායතනයක සිටිය යුතුම උසස් අධ්‍යාපනයක් සහිත අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩල හිඟතාවයක් ද පවතින අතර අධ්‍යයන කාර්යය මණ්ඩලය සඳහා උපාධි මට්ටමේ පිරිසක් බඳවා ගත යුතුව ඇත. ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මේ වන විට වඩාත් ඉහල ඉල්ලුමක් පැවතියද මානව සම්පත් හිහතාවය ආයතනික කටයුතු ප්‍රශස්ත අයුරින් කර ගෙන යාමට බාධාකාරී වී ඇති බැවින් දේශිය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වූ පුහුණු අවස්ථා සඳහා කාර්යය මණ්ඩලය යෙදවීමටත් පුරප්පාඩු සඳහා කඩිනමින් පිරිස් බඳවා ගැනීමේ කටයුතුත් සිදු කල යුතුව ඇත.

- ආයතනික කාර්යයන් ක්‍රියාක්මක කිරීමේ නෛතිකභාවය

ආයතනය ස්ථාපිත කරන ලද පනත ප්‍රකාරව ආයතනය වෙත පවරා ඇති බලතල හා ක්‍රියාකාරකම් වර්තමානය වන විට සංශෝධනයකට ලක් කල යුතු බව හඳුනා ගෙන ඇත. ආයතනික ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමේදි මෙම සීමාවන් තුල කටයුතු කිරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් ඇතැම් ක්‍රියාකරකම් ඉටු කිරීමේ අවස්ථා මහහැරි ගොස් ඇත. ඒ අනුව ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියෙන් යුතුව අධ්‍යාපනායතන නියාමනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගත යුතුව ඇත. එසේම කර්මාන්තයට ප්‍රවිෂ්ඨ වන්නන් සඳහා ප්‍රමිතිගත අධ්‍යාපන මට්ටමක් නියම කල යුතු අතර කර්මාන්තයේ තිරසාර සංවර්ධනයක් අත්පත් කර ගැනීම සඳහාත් පරිසර හිතකාමී කර්මාන්තයක් උදෙසා සහ කර්මාන්තයේ නියුක්තවුවන්ගේ වෘත්තීමය භාවයක් සහිතව ආචාරධර්ම පද්ධතියකට අනුකූලව මෙම කර්මාන්තය ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසාත් මෙම කර්මාන්තයට අදාල නිතිමය පසුබිම සකස් කර ගත යුතු අතර ඒ සඳහා වන නියාමන ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගත යුතුව ඇත.

- සම්පූර්ණ වී නොමැති අවශ්‍යතා

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ උසස් අධ්‍යාපනයක් සහිත ප්‍රවිණයින් පුහුණු හා පර්යේෂණ කාර්යයන් සඳහා තවදුරටත් සම්බන්ධකර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් පවති. එසේම කර්මාන්තයට මෙන්ම වෙළඳපොළ සඳහා ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම සඳහා හා පරිසර හිතකාමී කැණීම් ක්‍රමවේද හා පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් සඳහා අවශ්‍ය නවින තාක්ෂණයෙන් ආයතනය සවිබල ගැන්වීම මන්දගාමී ස්වරූපයක පවතින අතර එය තිරසර හා ක්‍රමාණුකූල අයුරින් සංවර්ධනය කරගත යුතු මට්ටමක පවති.

4. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව

4.1. අරමුණු

1993 අංක 50 දරණ ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරී පාර්ලිමේන්තු පනතේ 25(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව1995 ජූලි 28 දිනැති හා අංක 882 දරණ ගැසට් නිවේදනය මගින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය පිහිටුවන ලදී.ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ පර්යේෂණ සහ පුහුණු පහසුකම් හරහා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය විධිමත් කිරීම, වැඩි දියුණු කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීමයි.

4.2. ආයතනයේ බලතල

ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් බණිජ හා එම නිධි පිළිබඳව සමීක්ෂණය කිරීම හා ඊට අදාල පහත සඳහන් කරුණු ගැන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

4.2.1. ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් බනිජ පිළිබඳ සමීක්ෂණයන් කිරීම

(අ) පිහිටීම.
(ආ) හඳුනා ගැනීම.
(ඇ) මැණික් ගල් අනර්ගීකරණය කිරීමේ ක්‍රම.
(ඈ) වෙනත් අදාල ක්ෂේත්‍රයන් හා අදාල රත්න විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කිරීම් .

4.2.2 පතල් කැණීම, මැණික් කැපීම, ස්වර්ණාභරණ සැදීම, මැණික් ගල් පිළිස්සීම සඳහා ක්‍රම සහ ස්වර්ණාභරණ තැනීම වැනි ක්ෂේත්‍රයන්හි මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුලත් ශිල්පීය සහ අනෙකුත් උපදෙස් සැපයීම.

4.2.3 (අ) මැණික් කැපීම.
(ආ) ස්වරණාභරණ සෑදීම.
(ඇ) දියමන්ති ඇතුලු රත්න විද්‍යාව.
(ඈ) ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර සකස් කිරීම.
(ඉ) මැණික් ගල් අනර්ගීකරණය
(ඊ) මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ වෙනත් අදාළ අංශ පිළිබඳව පුහුණුවක් ලබා දීම.

4.2.4 වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම හා අදාල මාතෘකා හා කරන ලද වැඩ කටයුතු ආදිය පිළිබඳ පත්‍රිකා හා පොත්පත් පල කිරීම.

4.2.5 ආයතනයේ කර්තව්‍යයන් නිසි ලෙස ඉටු කිරීම පහසු කිරීමට අවශ්‍ය වෙනත් දෑ කිරීම.

පුහුණු අංශය

5. පුහුණු අංශය

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය රටේ නිෂ්පාදන අංශයන්හි සංවර්ධනයට හා එවැනි ආර්ථිකයක් ගොඩනංවා ගැනීම සඳහා ප්‍රභල දායකත්වයක් ලබා දෙනු ලැබේ. සාමාන්‍යපෙළින් හා උසස් පෙළින් පසු මෙරට බහුතර පිරිසකගේ අනාගතය අභිවෘර්ධිය සකසා ගත යුත්තේ වෘත්තීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුලිනි. පසුගිය කාලයේදී මෙරට මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය කෙරෙහි නැඹුරුවීම වැඩි වූ අතර ඒ අනුව විශාල වශයෙන් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල වෘත්තිය පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීම සඳහා උනන්දුව හා ඒ සඳහා බොහෝ පිරිසකගේ යොමු වීමක් දක්නට ලැබිණි. පුහුණු අංශයට මෙම ඉල්ලුම සතුටු දායක ලෙස ඉටු කිරීමේ හැකියාව පැවති අතර ඒ තුලින් කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කල හැකි වෘත්තීයවේදීන් බිහිකිරීමට ආයතනයෙහි වෘත්තීය අධ්‍යාපන පාඨමාලා තුලින් හැකිවී ඇත.
මෙම වෘත්තිය අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය තුල ජාත්‍යන්තරය සමග තරගකල හැකි කුසලතාවලින් හෙබි විද්වත් ශ්‍රමබලකායක් මෙම කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව බිහි කිරීම සඳහා පුහුණු අංශය විසින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයේ පුහුණු වැඩසටහන් හේතු විය. ඒ අනුව ආයතනයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගනිමින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම ඉලක්ක කර ගත් ප්‍රධාන කාර්යයන් පහතින් සංක්ෂිප්තව වාර්තා කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

5.1. පුහුණු පාඨමාලා නිර්මාණය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පුහුණු අංශය විසින් පුහුණු පාඨමාලා සහතික පත්‍ර මට්ටමේ සිට ඩිප්ලෝමා මට්ටම දක්වා සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මෙම කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ප්‍රධාන කාර්යයන් ලෙස විෂයමාලා සංවර්ධනය , පුහුණු ලාභීන් බඳවා ගැනීම , පුහුණු කිරීම , විභාග පැවැත්වීම කාර්යස්ථ පුහුණුව සඳහා යොමු කිරීම යන කාර්යන් මධ්‍යස්ථාන 15 ක් හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු විය.
තෘතීය හා වෘත්තිය අධ්‍යාපන කොමිසන් සභාවේ (TVEC) ප්‍රමිති තත්ත්වයන්ට හා නිර්ණායකයන්ට අනුකූලව අංශය විසින් පුහුණු හා අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සැළසුම් කර තිබේ. මේ යටතේ ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුළු අනිකුත් ප්‍රාදේශිය මධ්‍යස්ථානයන්හි ඉහල ගුණාත්මක පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.
ආයතනය විසින් මූලිකව ප්‍රධාන කාණ්ඩ තුනක් යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් සැළසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

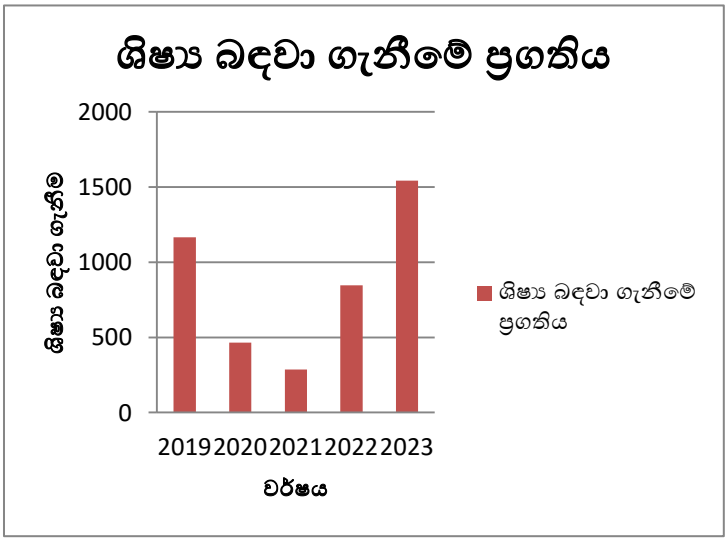
I. ගාස්තු අයකර ක්‍රියාත්මක කරන පාඨමාලා
II. අඩු ආදායම්ලාභීන් සඳහා නොමිලයේ ක්‍රියාත්මක කරන පාඨමාලා
III. දහතුන් වසරක අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක පාඨමාලා

මෙම වර්ෂයේදී පූර්ණ කාලීන හා අර්ධ කාලීන පාඨමාලා 150 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් දිප ව්‍යාප්තව පිහිටුවා ඇති පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 15 ක් හරහා ක්‍රියාත්මක කරමින් පුහුණු කරන ලද ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව **1577** කි. මෙම සංඛ්‍යාව පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 57% ක වර්ධනයකි. මෙයට අමතරව කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් හා ව්‍යාවසාය සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් ද ආධුනිකයින් පුහුණු කර කර්මාන්තයට හඳුන්වා දීමට 2023 වසරේදී හැකියාව ලැබී ඇති අතර 2023 වසරේදී ද පුහුණු පාඨමාලා හදාර සම්පූර්ණ කර ඇති සංඛ්‍යාව **1092** ක් වන අතර 2023 වසරේ සිට 2024 දක්වා ක්‍රියාක්මක වන පාඨමාලාවන්හි තරවදුරටත් පුහුණුවේ නියුතු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව **665** ක් වේ .

5.1.1. 2023 වසරේදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුහුණු පාඨමාලා සංඛ්‍යාව හා ශිෂ්‍ය බඳවා ගැනීම

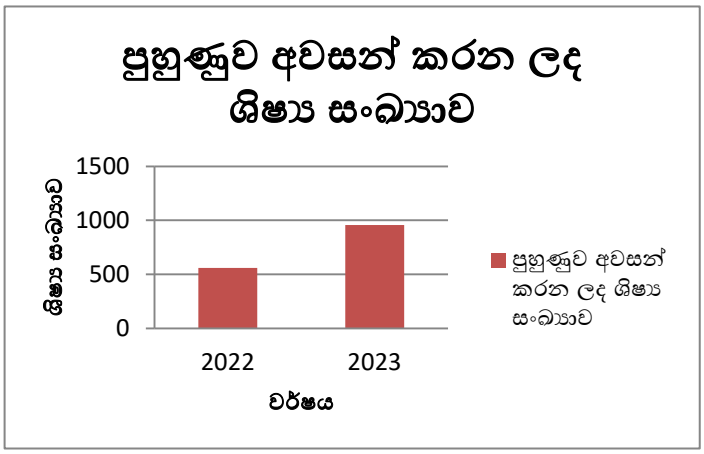
	පුහුණු පාඨමාලාව	2022 වසරේ බඳවා ගත් සංඛ්‍යාව	2023 වසරේ බඳවා ගත් සංඛ්‍යාව
01	මූලික රත්න විද්‍යාව	147	229
02	රත්න විද්‍යාව	148	240
03	දෙමුහුන් රත්න විද්‍යාව	22	22
04	මැණික් වර්ණශ්‍රේණිගත කිරීම හා අළෙවිකරණය	24	23
05	ගෙවුඩනාප පිරියම් කිරීම	102	212
06	මැණික් කැටයම් කැපීම	07	-
07	මැණික් කැපීම සහ ඔප දැමීම NVQ 3 / NVQ 4	235	429
08	මැණික් කැපීම සහ ඔප දැමීම දින 10	8	18
09	මැණික් මිල තක්සේරුකරණය හා අළෙවිකරණය	-	36
10	ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	69	80
11	පරිගණක ආශ්‍රිත ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය	17	57
12	ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය NVQ 4	25	138
13	විලාසිතා ආභරණ නිෂ්පාදනය	15	-
14	ආභරණ සඳහා ගල් බැඳීම	30	38
15	වාත්තුකරණය සහ විද්‍යුත් ලෝහාලේපනය	-	10
16	රත්න විද්‍යා ඩිප්ලෝමාව	13	23
17	ස්වර්ණාභරණ ඩිප්ලෝමාව	-	13
18	කෙටි කාලීන පාඨමාලා	07	09
	මුළු එකතුව	**869**	**1577**

5.1.2. පසුගිය වසර පහක ශිෂ්‍ය බඳවා ගැනීමේ සංඛ්‍යාත්මක ප්‍රගතිය

වර්ෂය	ශිෂ්‍ය බඳවා ගැනීමේ ප්‍රගතිය
2019	**1165**
2020	**465**
2021	**286**
2022	**869**
2023	**1577**

5.1.3. පුහුණුව අවසන් කරන ලද ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවේ වර්ධනය

	2022	2023
පුහුණුව අවසන් කරන ලද ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	558	1092

5.1.4. ආදායම් ඉපයීම් වර්ධනය

මෙම වසරේදී පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් ආයතනය මෙතෙක් ලැබූ ඉහලම ආදායම ඉපයීමට හැකියාව ලැබී ඇති අතර එය රුපියල් මිලියන 30.4 කි. මෙයට අමතරව පුහුණු අංශය මගින් මුද්‍රණය කරන ලද පාඨමාලා ආධාරක ග්‍රන්ථ අළෙවිකිරීම හරහා ද ආදායම් උත්පාදනය කර දීමට මෙම වසරේ කටයුතු කර ඇත.

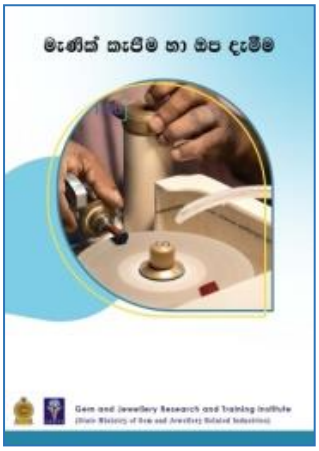
අළෙවිකරනු ලබන අංශය මගින් මුද්‍රිත පාඨමාලා ග්‍රන්ථ

රත්න විද්‍යාව

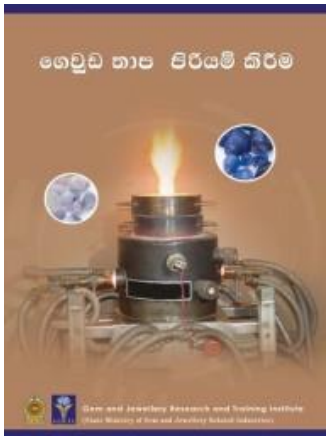
ගෙවුඩතාප පිරියම් කිරීම

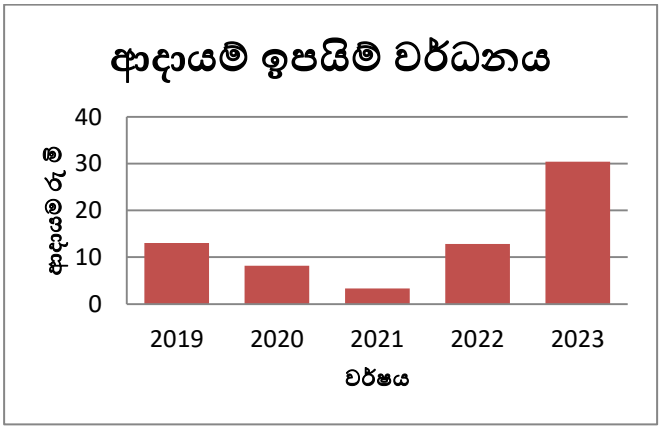
මැණික් කැපීම සහ ඔප දැමීම

ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය

වර්ෂය	ආදායම රු මි
2019	13.17
2020	12.82
2021	3.74
2022	16.3
2023	30.4

5.1.5. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල විශේෂ තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

- ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සම්පත් දායකත්වයෙන් යුතුව රත්නපුර ප්‍රාදේශිය පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ දී ආයතනයේ ***ව්‍යාවසාය සංවර්ධන මාර්ගෝපදේශණ වැඩමුළු*** දෙකක් ක්‍රියාත්ම කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබුණු අතර මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාවසායකයින් බිහි කිරීමට මෙමගින් අපේක්ෂා කරනු ලැබිණි.

- ශ්‍රී ලංකා සමුපකාර මණ්ඩලයේ නිළධාරීන් සඳහා ***රන් ප්‍රමාණය නිශ්චය කිරීම හා ස්වර්ණාභරණ තක්සේරුකරණය*** පිළිබඳව විධිමත් තාක්ෂණික න්‍යායික හා ප්‍රායෝගික දැනුම ලබා දීම සඳහා එක් දින පුහුණු වැඩමුළුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද 2023 වසරේ කටයුතු කර ඇති අතර මේ සඳහා අදාල ක්ෂේත්‍රයට අයත් නිළධාරීන් 30 ක් සහභාගි විය.

5.2. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ සමකාලීන අවශ්‍යතාවයන්ට අදාල වැඩසටහන් හා පාඨමාලා සැළසුම් කිරීම

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අංශය විසින් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් නිරන්තරව යාවත්කාලීක වන ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින් පුහුණු පාඨමාලා සැළසුම් කිරීම හා සමාලෝචනය කර ඇත. ඒ අනුව හඳුනා ගත් කාලීන අවශ්‍යතා පදනම් කර ගෙන 2023 අධ්‍යයන වර්ෂය තුලදී අංශය විසින් පහත සඳහන් පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීමටත් පාඨමාල විෂයය නිර්දේශ සංවර්ධනය කිරීමටත් කටයුතු කරන ලදි.

5.2.1. මැණික් පතල් කැණීමේ තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පුහුණු පාඨමාලාව සැළසුම් කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ පතල් කර්මාන්තයේ වර්තමානය වනතුරුම සිදුකරනුයේ පාරම්පරික දැනුම හා අවිධිමත් ඉගෙනීම හරහාය. මේ හේතුව නිසා මෙරට සිදු කරන පතල් කැණීම් සඳහා විධිමත් න්‍යායික ක්‍රියාවලින්ට හා විද්‍යානුකූල දැනුම සහිත වෘත්තියවේදීන් කර්මාන්තයට හඳුන්වා දීම සඳහා මෙම පාඨමාලාව සැළසුම් කරනු ලැබිණි. මෙම පාඨමාලාව 2024 වසරේ සිට ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

5.2.2. මැණික් තක්සේරුකරණය හා අළෙවිකරණය පාඨමාලාව

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ සුවිශේෂී විෂයයක් වනුයේ මැණික් තක්සේරුකරණය හා අළෙවිකරණය විෂයය ක්ෂේත්‍රයයි. ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ කේන්ද්‍ර කරගෙන විධිමත් දැනුමකින් යුතුව මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයේ නිරතවීමට හැකි පිරිසක් ඇති කිරීම සඳහා මෙම පාඨමාලාව ආරම්භ කරන ලදි. මෙම පාඨමාලාව සැළසුම් කර විෂය මාලා සංවර්ධනය කරමින් 2023 වසරේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබිණි.

5.2.3. ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය පාඨමාලාව සඳහා ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම (NVQ 4) ලබා ගැනීම

අප ආයතනය විසින් තෘතිය හා වෘත්තිය අධ්‍යාපන කොමිසන් සභාව සමග කරන ලද වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් පළමු වරට මෙම විෂයය ක්ෂේත්‍රය රැකියාපාදක ක්ෂේත්‍රයක් බවට හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කල අතර ඒ අනුව ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර නිර්මාණය පාඨමාලාව සඳහා ජාතික වෘත්තිය නිපුණතා සම්මත NVQ 4 මට්ටමට ප්‍රතිනතය කර ගැනීමට කටයුතු කරන ලදි.

5.2.4. රත්න විද්‍යාව පාඨමාලාව සඳහා ජාතික වෘත්තිය සුදුසුකම් (NVQ 4) ලබා ගැනීම.

රත්න විද්‍යාව විෂය ක්ෂේත්‍රය සඳහා ද ජාතික වෘත්තිය සුදුසුකම් මට්ටම හිමිව නොතිබූ අතර අප ආයතනය හා තෘතිය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිසන් සභාව හා ජාතික ආධුනිකත්ව හා පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය සහයෝගිතාවයෙන් රත්න විද්‍යා විෂයය ක්ෂේත්‍රය සඳහා ද ජාතික වෘත්තිය සුදුසුකම් NVQ 4 මට්ටම ලබා ගැනිමට අවශ්‍ය කටයුතු ආරම්භ කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදි. මේ වන විට එහි අවසාන අදියර ආධුනිකත්ව හා පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය යටතේ ඇගයිමට ලක්වේ. මෙම පාඨමාලාවද NVQ 4 සුදුසුකම සහිතව 2025 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව පවති.

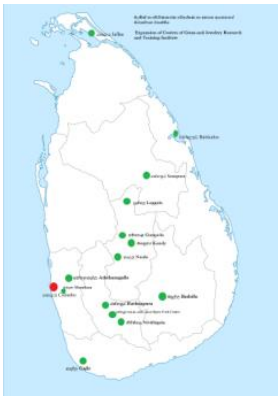
5.2.5. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල විද්‍යාවේදී උපාධි සුදුසුකම පිරිනැමීමට කටයුතු කිරීම

දේශීය හා ජාත්‍යන්තර මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල නිෂ්පාදන වෙළඳපොළ සඳහා උසස් දැනුමකින් යුතු වෘත්තියවේදීන් හදුන්වා දීම සඳහා ඌව වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලය හා සම්බන්ධ වී මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල උපාධිධාරීන් බිහි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීමට මෙම වසරේදී කටයුතු කරනු ලැබිණි. මෙහිදී හදුනා ගත් පරිදි ප්‍රථමව කර්මාන්තයට අදාල ඩිප්ලෝමා හා උසස් ඩිප්ලෝමා සූදුසුකම ලබා ගැනීමටත් ඉන් අනතුරුව උපාධි සුදුසුකම පිරිනැමීමටත් හැකි ආකාරයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීමට සැළසුම් ගතව ඇත. 2025 / 2026 වසරේදී මෙම ඉලක්කය සම්පූර්ණ කර ගැනීමට ආයතනය සැළසුම් කර ඇත.

5.2.6. ජාතික වෘත්තීය පරීක්ෂණය හා ජාතික වෘත්තිය සුදුසුකම පිරිනැමීමේ පහසුකම් සැලසීම

වෘත්තීය පරීක්ෂණ පවත්වා අදාල නිපුණතා ඇති ශිල්පීන් සඳහා අදාල ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණතා සහතික නිකුත් කිරීම මේ යටතේ සිදුවේ. අවිධිමත් පුහුණුව ලැබූ දැනට සේවා කරන නිපුණ ශිල්පීන්ට පිළිගත් වෘත්තිය සහතිකයක් ලබා ගැනීම මගින් වඩා හොඳ දේශීය හා විදේශීය රැකියාවනට යොමු වීම සඳහා මෙම ක්‍රමය වඩාත් යෝග්‍ය වේ. එබැවින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාලව අවිධිමත් පුහුණුව සහිත පිරිස් සඳහා නිවරදි වෘත්තිය පුහුණුව ලබා දීම සඳහා පෙර ප්‍රවීණතා සහතික (RPL) පිරිනැමීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා 2023 වසරේදී පූර්ණාංශය කටයුතු කරනු ලැබිණි. මේ සඳහා විශාල ඉල්ලුමක් පවතින අතර මෙමගින් ආයතනයේ ආදායම් දියුණු කර ගැනීමේ හැකියාව ද සැලසෙනු ඇත.

5.3. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය දිප ව්‍යාප්ත කිරීම.

5.3.1. පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ක්‍රියාකාරිත්වය

2023 වර්ෂය වන විට දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක වූ පුහුණු මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

11 කි. මෙම මධ්‍යස්ථාන හරහා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාක්මක කරනු ලැබිණි . ඒ යටතේ කොළඹ ප්‍රධාන කාර්යාලය ලෙස පවත්වා ගනිමින් රත්නපුර ප්‍රධාන ප්‍රාදේශිය මධ්‍යස්ථානය ලෙසත් එයට අමතරව මහනුවර , ගාල්ල , නාඋල , යාපනය , මඩකලපුව , නිවිතිගල , අත්තනගල්ල , සේනපුර , රත්නපුර තරුණසේවා සභා කාර්යාලය යන ප්‍රාදේශිය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 11 ක්‍රියාත්මක විය.

5.3.2. 2023 දි ආරම්භ කරන ලද නව මධ්‍යස්ථාන

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල පුහුණු පාඨමාලා දිප ව්‍යාප්ත කරමින් කර්මාන්තයේ නිරත පිරිස ක්‍රමිකව වර්ධනය කිරීම සඳහා 2023 වසරේ දි නව මධ්‍යස්ථාන හතරක් අලුතින් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරන ලදි. අලුතින් ආරම්භ කරන ලද මධ්‍යස්ථාන වනුයේ මරදාන තාක්ෂණ විද්‍යාල පරිශ්‍රයේ ආරම්භ කරන ලද මධ්‍යස්ථානය , බදුල්ල , ගම්පොළ , හා ලග්ගල ප්‍රදේශයන්හි ආරම්භ කරන ලද මධ්‍යස්ථානයි. ඒ අනුව මේ වන විට සමස්ත පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 15 ක් හරහා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල පුහුණු පාඨමාලා හා අනිකුත් තාක්ෂණික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

5.4. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාල ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යයට ආයතනික ධාරිතාවයන් සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරනු ලබන අතර මෙම වසරේ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද කටයුතු කරනු ලබිණි.

5.4.1. පුහුණු අංශය සඳහා තොරතුරු කළමණාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කිරීම

පාඨමාලා සැළසුම් කිරීම , ශිෂ්‍ය බදවා ගැනීම , විභාග පැවැත්වීම හා සහතික පත්‍ර නිකුත් කිරීමේ සිට පූහුණු ලාභීන් රැකියාගත කිරීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලිය පරිපාලනය හා මෙහෙයවීමට අදාලව කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගත් බැවින් 2023 වසරේදි කාර්මික අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව සමග සහයෝගිතාවයෙන් යුතුව එම දෙපාර්තමේන්තුව භාවිතා කරනු ලබන කළමණාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය ආයතනය වෙත ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදු කරනු ලැබිණි. මෙම පද්ධතියට අනුව කටයුතු කිරීම මගින් වඩාත් කාර්යක්ෂමව පුහුණු අංශයේ කටයුතු සිදු කර ගෙනයාම අරමුණ වනු ඇත.

5.4.2. විෂයය සමගාමී අනිකුත් පොදු ක්‍රියාකරකම්

සහතික පත්‍ර ප්‍රදානෝත්සවයක් පැවැත්වීම

ආයතනයේ පුහුණු පාඨමාලා හදාරනු ලබන සිසුන්ගේ හා බාහිර ප්‍රජාවගේ ආකර්ශණය ඉහල මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා අංශය විසින් දෙවන වරටත් 2023 වසරේදි ද ඉතා ගුණාත්මක අයුරින් ඩිප්ලෝමා හා ජාතික වෘත්තිය සුදුසුකම් 4 මට්ටමට සහතික පත්‍ර ප්‍රධානෝත්සවයක් පැවැත්වීමට කටයුතු කරනු ලැබිණි. මෙහිදි ඩිප්ලෝමා සිසුන් 33 ක් හා NVQ 4 සුදුසුකම සහිත සිසුන් 77 ක් සඳහා සහතික පත්‍ර ප්‍රධානය කිරීමට කටයුතු කරන ලදි.

5.4.3. වැඩමුළු සම්මන්ත්‍රණ හා ප්‍රදර්ශණ

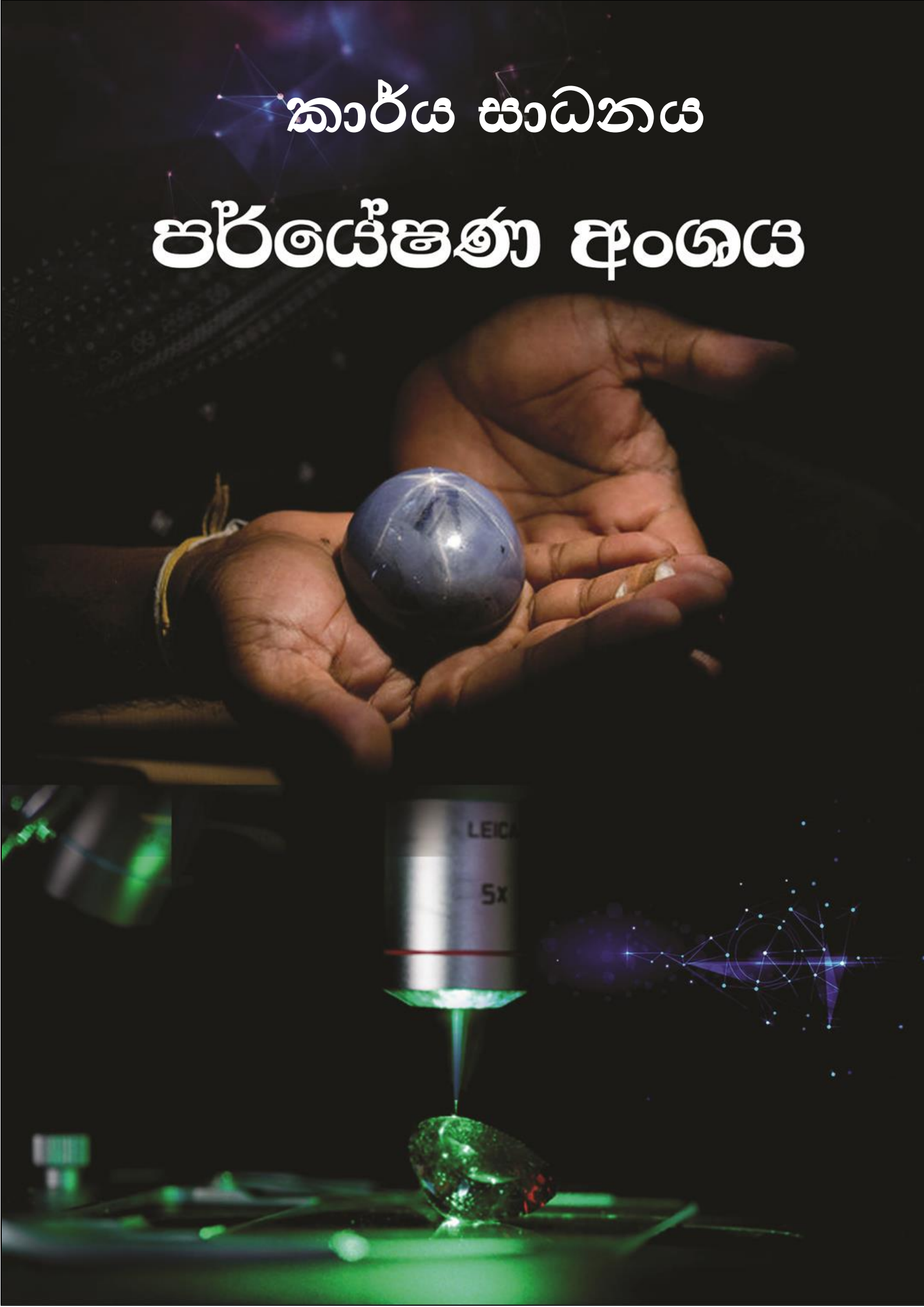
මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාලව ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වෙළඳ ප්‍රදර්ශනයන් ගෙන් එකක් වනුයේ ජුවෙල්ස් ප්‍රදර්ශණයයි. 2023 වසරේදි සංවිධානය කල ජුවෙල්ස් ප්‍රදර්ශණය සඳහා ආයතනයේ ප්‍රදර්ශණ කුටියක් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදි. මෙමගින් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාලව පුහුණු අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පුහුණු පාඨමාලා පිළිබඳව බාහිර සමාජයට තොරතුරු රැගෙන යාම පහසුකරවනු ඇත.

මෙම වසරේදි අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මගින් ශ්‍රී ලංකා කෞතුකාගාරය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පැවැත්වූ විද්‍යා ප්‍රදර්ශණයක් සඳහා ආයතනය සහභාගි විය.

කාර්ය සාධනය

පර්යේෂණ අංශය

6. පර්යේෂණ අංශය

6.1 ව්‍යාපෘතිය :- ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික් නිධි ගවේෂණය හා තක්සේරුව

මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින මැණික් තැම්පතු ජාතික ආර්ථිකයට දායක කිරීම මෙන්ම 1:50,000 පරිමාණයෙන් යුත් සිතියම් සංචිතයක් සකස් කිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වේ. එහිදී එක් එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් අදාළ මැණික් විභව සිතියම හා තාක්ෂණික වාර්තාවක් සකස් කෙරේ.

6.1.1 නියාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

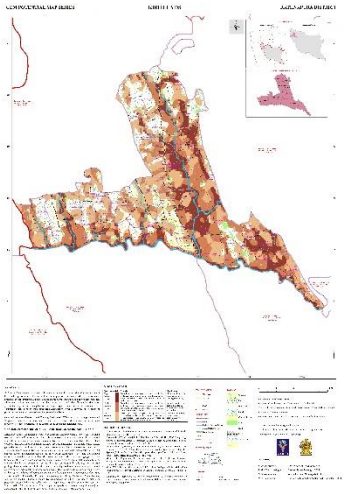
හෙක්ටයාර් 11,110 කින් සමන්විත නියාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුල පිහිටයි. මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුල ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාථමික තැන්පතු පවතී. මෙම තැන්පතු භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යුහයන් ඔස්සේ පවතින අතර එය හොරන්ගල්ල , නියාගම දකුණ වැනි ප්‍රදේශයන් හි වලදී ඉස්මතු වී ඇත. මෙම තැන්පතු තුල වෛරොඩි (Chrysoberyl) හා පසිංගල් (Alexanderite) වැනි වටිනා මැණික් වර්ග හමුවේ.

රූපය 01 – මැණික් විභව සිතියම- නියාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය.

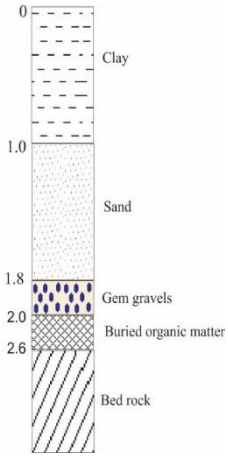
මැණික් ඉල්ලමෙහි ඝනකම (අඩි 0.5- 3) හා ඉල්ලමට ඇති ගැඹුර (අඩි 10-20) ස්ථානය අනුව වෙනස් වේ. තවද පිටිගල උතුර , ගොඩාමුණ, මාර්තුපිටිය, උහන්ඹිවිට යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ආශ්‍රිතව ප්‍රාථමික හා අඩු ප්‍රවාහයක් සහිත මැණික් නිධි පවතින නමුත් ආර්ථිකමය වශයෙන් ලාභදායි මට්ටමින් කැණීම් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් අයුරින් මැණික් ඛනිජ හෙලි විය. මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සඳහා සකස් කරන ලද මැණික් විභව සිතියම රූපය 1 මගින් දක්වා ඇත.

6.1.2 කිරිඇල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

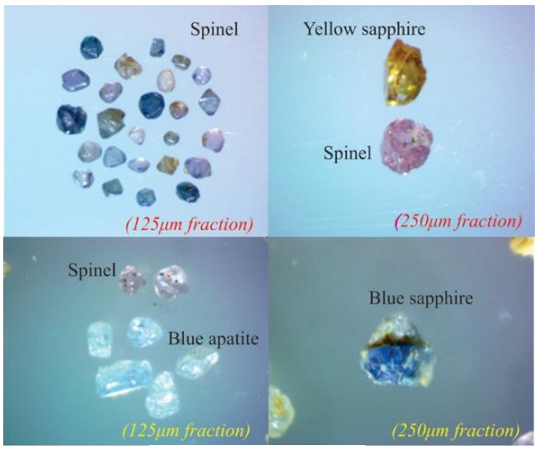

රූපය 02(a)

කිරිඇල්ල ප්‍රදේශයේ මැණික් තැන්පතු ප්‍රධාන වශයෙන් විපරීත සම්භවයක් (Metamorphic origin) සහිත ඒවා වේ. එසේම අවසාදිත නිධි වශයෙන් දියළු සහ අවශේෂ තැන්පතුද බහුලව හමුවේ. දියළු අවසාදිත නිධි ප්‍රධාන වශයෙන් හමුවනුයේ කළුගඟ සහ කුරු ගඟ ආශ්‍රිතවය. කුරුගම්මෝදර, දොඩම්පේ, පොහොරබාව, එල්ලාවල, එපිටවල, ඇල්ලගාව, යටිපහුව, ගලතුර, දොඩම්පේ, මුදුන්කොටුව, මාටුවාගල, පුරාණ නැදුන් විහාරස්ථානය යන ප්‍රදේශ ඉහළ මැණික් විභව ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. කෙසේ වෙතත්, කොට්ඨාශය පුරාම සක්‍රිය මැණික් පතල් දක්නට ඇති අතර අඩි 10-50 දක්වා ගැඹුරු තට්ටු පතල් හරහා මෙන්ම අඩි 5-20 පමණ නොගැඹුරු පතල් වලින්ද මැණික් ලබා ගැනීම සිදු කෙරේ. මැණික් ඉල්ලම් තට්ටුවේ සාමාන්‍ය ගැඹුර සාමාන්‍යයෙන් අඩි 6 - 20 අතර වෙනස් වන අතර භූමි පරීක්ෂණ වලදී මෙතෙක් හමුවී ඇත්තේ එක් තැන්පතු ස්ථරයක් පමණි. පදියං (topaz) සහ කණක (chrysoberyl) හැර අනෙකුත් සියලුම මැණික් වර්ග මෙහි දක්නට ලැබේ. කිරිඇල්ල කොට්ඨාසය මෙතෙක් කරන ලද අධ්‍යයනයන්ට අනුව ඉහළ මැණික් විභව ප්‍රදේශයක් වන අතර බොහෝ ප්‍රදේශයන්හි දැනටමත් කැණීම් සිදුකර ඇත.

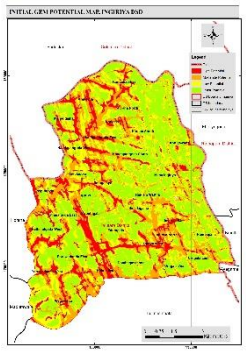

රූපය 02(b)

රූපය 02(c)

රූපය 02 (a)- මැණික් විභව සිතියම- කිරිඇල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය
රූපය 02 (b)-එපිටවල ප්‍රදේශයේ පිහිටන මැණික් තැම්පතුවක සිරස්කඩක් (ගැඹුර මීටර් වලින් දක්වා ඇත)
රූපය 02(c)-කිරිඇල්ල ප්‍රදේශයෙන් හමුවූ කිරිංචි (Spinel),කුරුවින්ද (sapphire) සහ නිල් ඇපටයිට් (blue apatite) අන්වීක්ෂීය ඡායාරූප ලෙස

6.1.3 ඉංගිරිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

මෙම කොට්ඨාශය තුළ ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ 70%ක් පමණ අවසන් කර ඇත. එම ප්‍රදේශය සඳහා පිළියෙළ කරන ලද මූලික මැණික් විභව සිතියම රූපය 01 මහින් දැක්වේ. එහිදී සකස් කරන ලද මැණික් විභව සිතියම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අත්විදුම් සාම්පල ලබා ගන්නා ලදී. එම සාම්පල විද්‍යාගාර විශ්ලේෂණය සිදු කරමින් පවතින අතර 2024 පළමු කාර්තුව තුලදී අවසන් කිරීමට අපේක්ෂිතය.

රූපය 03 - මූලික මැණික් විභව සිතියම- ඉංගිරිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

6.1.4 දෙහිඕවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දෙහිඕවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මැණික් නිධි ගවේෂණ කටයුතු මේ වන විට සිදුවෙමින් පවතින අතර දැනට සොයාගෙන ඇති පරිදි කැලණි ගංගා ද්‍රෝණිය ආශ්‍රිතව මැණික් නිධි පවතී. යෝගම, ඇපලපිටිය, තල්දූව, උඩුවිල, මාදොල, දැහැන්වක, පනාවල සහ මානියම්ගම ඉහළ මැණික් විභවතාවක් සහිත ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඉදිරි ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ මත පදනම්ව අවසන් මැණික් විභව සිතියම හා තාක්ෂණික වාර්තාව 2024 වසරේදී නිකුත් කිරීමට නියමිත වේ.

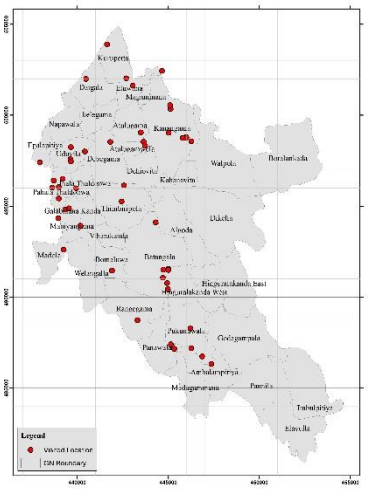
රූපය 04(a)

රූපය 04(b)

රූපය 04(c)

රූපය 04(d)

රූපය 04 (a)- සීතාවක ගඟ ආශ්‍රිතව දියළු අවසාදිත නියැදි ලබාගැනීම
රූපය 04 (b)- මානියම්ගම ප්‍රදේශයේ ප්‍රාථමික තැන්පතු පවතීදැයි බැලීම සඳහා නියැදි ලබාගැනීම
රූපය 04 (c)- තිඹිරියපොල ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව ගංගා පිටාර තැන්පෙන් විදුම් නියැදි ලබාගැනීම
රූපය 04 (d)- දෙහිඕවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙහි ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය සිදු කරන ලද ස්ථාන

6.1.5 අයගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

අයගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුල මූලික ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ කටයුතු අවසන් කරන ලදී. ඒ අනුව පිළියෙල කරන ලද මූලික මැණික් විභව සිතියම මත පදනම්ව භූ විදුම් සාම්පල ලබා ගැනීමේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සිදු කරන ලදී. මේ වන විට එම සාම්පල අධ්‍යයන කටයුතු, අවසන් වාර්තාව හා මැණික් විභව සිතියම් පිළියෙල කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. කළු ගඟ, ගල තුරු ඔය, හීන් ගඟ, පස්ගං ඇල, දියළු නිධි හා පල්ලෙකඩ ප්‍රදේශයේ ප්‍රාථමික අවශේෂ මැණික් නිධි හඳුනා ගන්නා ලදී.

රූපය 05 - ක්ෂේත්‍ර කටයුතු

6.1.6 පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුල භූ විදුම් සාම්පල ලබා ගැනීමේ කටයුතු අවසන් කරන ලද අතර එම දත්ත මත පදනම්ව මැණික් විභව සිතියම හා අවසන් වාර්තාව යාවත්කාලීන කරමින් පවතී.

රූපය 06 - ක්ෂේත්‍ර කටයුතු

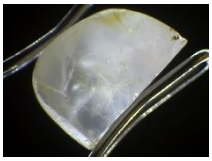
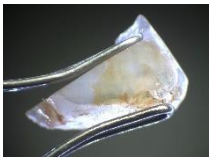
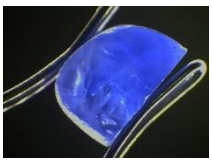
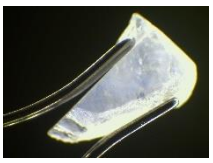
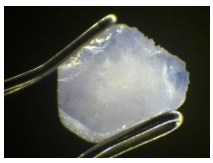
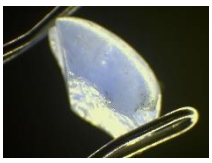
6.2 <u>ව්‍යාපෘතිය :- මැණික් සඳහා අගය එකතු කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම</u>

6.2.1 විදුලි උදුණ ආධාරයෙන් යං ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීම සඳහා නව ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම

ගෙවුඩ අතරින් යං ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීම මගින් නිල්වර්ණය ලබා ගැනීම ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ප්‍රධානතම ගැටළුවක් වේ. මෙයට පිලියමක් ලෙස මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය සතු විදුලි උදුන ආධාරයෙන් නව ක්‍රමවේදයක් සොයාගන්නා ලදි.
මෙහිදී යං ගෙවුඩ නියැදි ගෙන ඒවා කොටස් හතරකට වෙන් කර ඒවා පිළිවලින් සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදයට, ඔක්සිජන් වායුව සමග, නයිට්‍රජන් වායුව සමග හා නයිට්‍රජන් වායුව අඛණ්ඩ සැපයුමක් සහිතව උෂ්ණත්වය 1700°C උෂ්ණත්වයකදි පැය 12ක කාලයක් තාප පිරියම් කරණ ලදි.

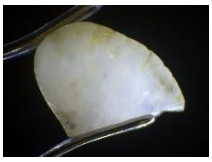
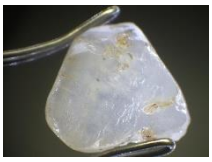
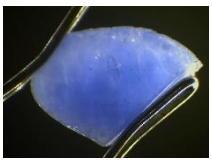
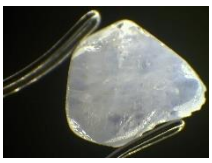
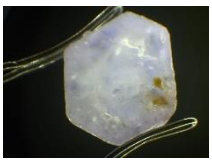
මෙම සියළු නියැදි තාප පිරියම් කිරීමට පෙර හා පසු අවස්ථා වල වර්ණ ශ්‍රේණිගත කිරීම, UV – Vis අවශෝෂණ වර්ණාවලිය, අධෝරක්ත අවශෝෂණ වර්ණාවලිය හා රත්නවිද්‍යා අන්වීක්ෂ ඡායා රූප යන අධ්‍යනයන් සිදුකරන ලදි.
මෙහි වර්ණයන්ගේ වෙනස්වීම් පහත වගුව 1.1 සිට 1.4 මගින් දක්වා ඇත. මෙහිදී පෙනී යන්නේ උෂ්ණත්වය 1700°C ක පැය 12ක කාලයක් අඛණ්ඩව නයිට්‍රජන් සැපයීම මගින් යං ගෙවුඩ වල වර්ණය සාපේක්ෂව වර්ධනය වී ඇති බවය.

Table 1.1: Heat treatment of TG Samples with normal condition in 1700 ºC for 12 hours soaking.

Samples Name	TG 41/1	TG 43/1	TG 45/1	TG 50/1
Before Heat Treatment				
After Heat Treatment				

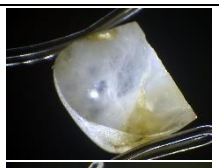
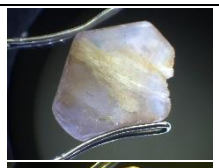
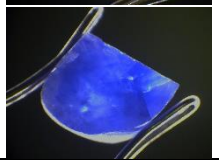
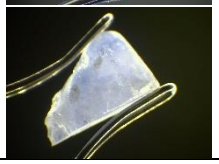
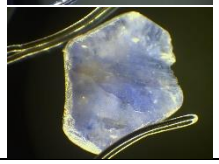
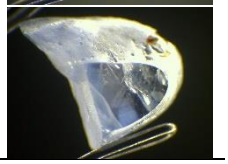
රූපය 07- නිදර්ශක-01

Table 1.2: Heat treatment of TG Samples with filled O_2 in 1700 °C for 12 hours soaking.

Samples Name	TG 41/2	TG 43/2	TG 45/2	TG 50/2
Before Heat Treatment				
After Heat Treatment				

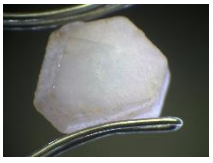
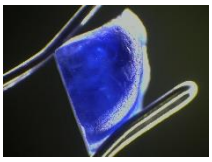
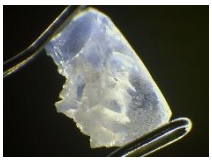
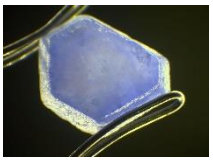
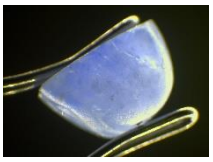
රූපය 07- නිදර්ශක-02

Table 1.3: Heat treatment of TG Samples with filled N_2 in 1700 °C for 12 hours soaking.

Samples Name	TG 41/3	TG 43/3	TG 45/3	TG 50/3
Before Heat Treatment				
After Heat Treatment				

රූපය 07- නිදර්ශක-03

Table 1.4**: Heat treatment of TG Samples with flowing N_2 in 1700 $^{\circ}$C for 12 hours soaking**.

Samples Name	TG 41/4	TG 43/4	TG 45/4	TG 50/4
Before Heat Treatment				
After Heat Treatment				

රූපය 07- නිදර්ශක-04

මෙහිදී ඉහල උෂ්ණත්ව වලදි නයිට්‍රජන් වායුව පරමාණු බවට පත්වන අතර ඒවා මගින් විදුලි උදුන තුල සාමාන්‍ය පීඩනයට වඩා 0.3bar පීඩනයක් ඇති කරනු ලබයි. එමගින් Ti^{2+} හා Fe^{2+} අයන වල Inter Valance Charge Transfer(IVCT) ක්‍රියාවලිය ප්‍රසස්ථ ලෙස සිදුවන බව කිව හැකිය. මේ පිළිබඳව වැඩිදුරටත් අධ්‍යනයන් Gemological Institute, China University of Geoscience හි පර්යේෂකයන් සමග එක්වී සිදුකරනු ලබයි.

6.2.2 විකිරණශීලී අප්‍රිකානු රෝස නිල් සෆයර්(Sapphire) පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විමර්ශනය

ප්‍රතිකිරණය (Irradiation) මගින් කුරුවින්ද මැණික් එනම් රූබි හා සෆයර් වල වර්ණය වැඩිදියුණු කිරීම කාලයක සිට සිදුකරනු ලබයි. එහෙත් මෑත කාලයේදී LMHC (Laboratory Manual Harmonization Committee) මෙලෙස පිරියම් කරන ලද රූබි හා සෆයර් නිවැරදිව හඳුනා ගැනීම පිළිබඳව සාකච්ඡාකරන ලදි (LMHC Press release, March 14, 2023). මෙයට ප්‍රධානතම හේතුව වුයේ ඉතාම සුළු පිරිසක් විසින් ආරෝග්‍ය ශාලාවල පවතින පිළිකා රෝගීන් සඳහා ප්‍රතිකාර කරන ගැමා උපකරණ භාවිතයෙන් අප්‍රිකානු රූබි හා රෝස පැහැති සෆයර් (Pink Sapphire) වල නිල් ඉවත් කිරීම සිදුකිරීම හා ඒවා ජාත්‍යන්තර මැණික් වෙළඳපොළ වෙත යොමුවීමත් නිසාවෙනි. එහෙත් මෙම පිරියම් කිරීම පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදුකර නොතිබිනි. තවද එය ජාත්‍යන්තර රත්නවිද්‍යා විද්‍යාගාර වලින් අනාවරණය කර ගැනීමටද නොහැකිවී ඇත.

එබැවින් මේ පිළිබඳව විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත්වේ. මේ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මැඩගස්කර නිල්/රතු නියැදි ගෙන ඒවා සකසා Horticultural crop Research and Development Institute (HORDI) හි ඇති ගැමා උපකරණ මගින් 160 KGry පරිමාණයකට සියළු නියැදි ගැමා ප්‍රතිකිරණය සිදුකරන ලදි. මෙම සියළුම නියැදි ගැමා ප්‍රතිකිරණය පෙර හා පසු අවස්ථාවල ඒවායින් පිටකරන ලද කිරණ පිලිබඳව විශ්ලේෂණයක් ජාතික පරමාණු බලශක්ති අධිකාරිය සමග සිදුකරන ලදි.

මෙම පර්යේෂණයෙන් පෙනීගිය කරුණු වනුයේ රූප සටහන 01 අනුව බොහොමයක් මැඩගස්කර් රතු වල නිල් පැහැය අඩුවි ඇති බවය. තවද මෙහි UV – Visible හා FTIR විශ්ලේෂණයන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් පිරියම් කිරීමෙන් පසු නිරීක්ෂණය නොවීය.

Sample No.	Appearance before Irradiation	Color of the samples before Irradiated	Appearance after Irradiation	Color of the samples after Irradiated
AS 01		Pink color		Hot Pink color
AS 02		Violet color		Peach color
AS 04		Purplish Blue		Peach mixed Blue
AS 05		Violet color		Pink color
AS 06		Blue		Peach mixed Blue
AS 07		Pink color		Hot Pink color
AS 08		Purplish Pink color		Pink color

රූපය 08- සඟයර් නිදර්ශක විශ්ලේෂණය

මෙහි වෙනස හඳුනාගත හැකි ප්‍රධානතම සාධකය වනුයේ ගැමා ප්‍රතිකිරණයට පසුව X-Ray කිරණ පිටකිරීමේ සියුම් වෙනසක් නිරීක්ෂණය වී ඇති අතර එය මෙවැනි ගල් හඳුනා ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකිද යන්න පිළිබඳව තවදුරටත් අධ්‍යයනය කරනු ලබයි.

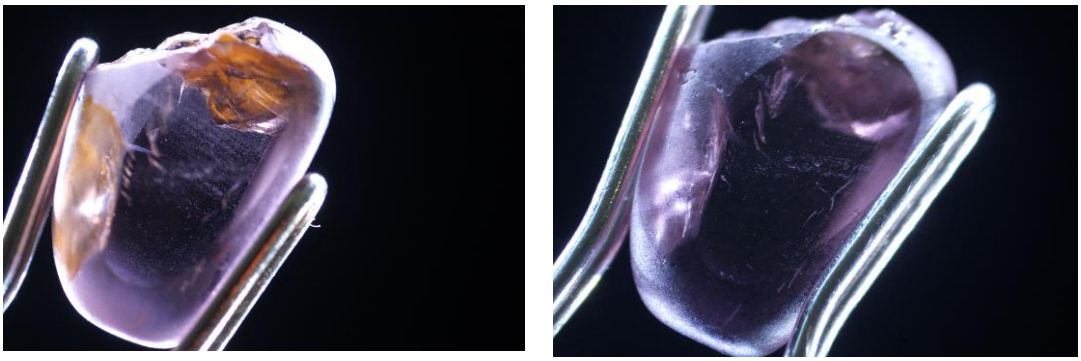
6.2.3 කිරිංචිවල ගෙවුඩ ඉවත්කර අනර්ඝ කිරීමේ ක්‍රමවේදය සෙවීම

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කිරිංචි (Spinel) වර්ග හමුවන අතර බොහොමයක් මැණික්මය තත්වයෙන් අඩු ගල් වේ. එහෙත් මේවා සඳහා පිරියම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් භාවිතය ඉතා අවම වේ. මේ අතර අඳුරු හා වර්ණයෙන් අඩු අභ්‍යන්තරයේ ගෙවුඩ සඟයර් ලෙස දිස්වන කිරිංචි හමුවේ. මේවා ගෙවුඩ කිරිංචි ලෙස හඳුන්වයි. මෙම කිරිංචි සඳහා පිරියම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සෙවීම වැදගත් වේ.

එබැවින් තෝරාගත් ගෙවුඩ කිරිංචි ගෙන ඒවායේ සමාන්තර පැති දෙකක් ඔප දමා තාප පිරියම් කිරීමට පෙර හා පසු අවස්ථාවල රත්නවිද්‍යාත්මක අන්වීක්ෂයක් අධාරයෙන් අභ්‍යන්තරයේ ඇති අපද්‍රව්‍ය ඛණිජ (Inclusions) වල ඡායා රූප ලබා ගන්නා ලදි. තවද මෙම නියැදි වල UV – Visible හා Infrared අවශෝෂණ වර්ණා වලිය තාප පිරියම් කිරීමට පෙර හා පසු අධ්‍යනය කරන ලදි.

රූපසටහන 02 ට අනුව පෙනීයන්නේ උපරිම උෂ්ණත්වය 900°C ක පැයක කාලයක් තාප පිරියම් කිරීමේදී ද අඩු ප්‍රතිශතයක් ඇති "ගෙවුඩ" දියවී ඇති බවය. තවද Raman අවශෝෂණ වර්ණාවලියේ 600 හා 800 Cm^{-1} අතර අවශේෂණයන් තාප පිරියම් කිරීමට පෙර හා පසු අවස්ථාවල වෙනසක් දක්නට ඇති බවත්ය. මෙය තාප පිරියම් කරන ලද කිරිංචි හඳුනා ගැනීම සඳහා යොදාගැනීමට හැකියාවක් පවතින බවත්ය.

තාප පිරියම් කිරීමට පෙර **තාප පිරියම් කිරීමට පසු**

රූපය 09- නිදර්ශක විශ්ලේෂණය

6.2.4 ලක්මිණි වායු උඳුන මඟින් තික් සිල්කි ගෙවුඩ වල වර්ණය හා පැහැදිලි බව වැඩි කිරීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය.

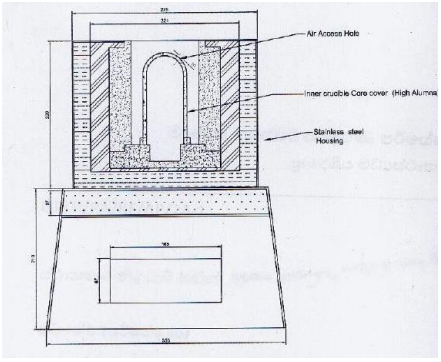
මෙම අධ්‍යයනය යටතේ පසුගිය වසර තුල ලද ප්‍රතිඵල අනුව හොඳම වර්ණය හා පැහැදිලි බව ලබා ගැනීමට හැකිවූයේ මද ඔක්සිකාරක තත්වය යටතේ තාප පිරියම්කරණය මඟිනි. නමුත් මෙහිදී තව දුරටත් වර්ණ පටි ලෙස සාන්ද්‍ර වූ කලාප සහිතව වර්ණය වැඩි දියුණු වීම (තොරවල සහිතව) වැනි අඩුපාඩු පැවති බැවින් මෙම වසර තුලදී ද විවිධ ඔක්සිකාරක තත්ව යටතේ පර්යේෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී. නමුත් මේ දක්වා මද ඔක්සිකාරක තත්ව යටතේ ලද ප්‍රතිඵල අභිබවායාමට හෝ පැවති දුර්වලතා මඟ හරවා ගැනීමට නොහැකි වූ බැවින් ලබන වසර සඳහාද මෙම අධ්‍යයනය දීර්ඝ කරන ලදී.

6.2.5 අඳුරු තද පැහැති කිරිංචි වල පැහැදිලි බව වැඩි කිරීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය.

තද පැහැති කිරිංචි සාම්පල රසායනික විශ්ලේෂණයට ලක් කර විවිධ උෂ්ණත්ව හා වායු ගෝලීය තත්වය යටතේ තාප පිරියම් පර්යේෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී. එහිදී සැලකිය යුතු පැහැදිලි බාවයෙහි වර්ධනයක් සිදු නොවූ අතර මෙම අධ්‍යනය කටයුතුද ලබන වසර සඳහා දීර්ඝ කරන ලදී.

6.3 <u>ව්‍යාපෘතිය :- මැණික්වල වර්ණ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තෙවන වායුවක (H2, N2, Ar, CO2) බලපෑම හඳුනා ගැනීම සහ විදුලි උඳුන භාවිතයෙන් ගෙවුඩ සඳහා පිරියම් කිරීමේ තත්ත්ව ස්ථාපනය කිරීම</u>

ලක්මිණි උඳුනේ ඔක්සිජන් හා L.P.G. වායුන්ට අමතරව එහි ඔක්සි හාරක තත්වය ලබා ගැනීම සඳහා තෙවන වායුන් කාලයක සිට බාවිතා කරනු ලබයි. එහෙත් අප පර්යේෂණයන්ගෙන් පෙනී ගොස් ඇත්තේ මෙය වර්ණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඇතැම්විට අහිතකර ලෙස බලපාන බවය. එයට ප්‍රධානතම හේතුව වනුයේ මෙම තෙවන වායුව මඟින්ගෙවුඩ සීග්‍රයෙන් සිසිල් වීම වර්ණ වැඩි දියුණු කිරීමට බලපෑම් කිරීමය. එබැවින් මෙම පර්යේෂණයේ මුල් අදියරේදී දැනට භාවිතයට ගන්නා ලක්මිණි උඳුන නවීකරණය කිරීම සිදුකිරීමට සැලසුමක් නිර්මාණය කර ලංකා රිෆැක්ටරීස් ආයතනය සමග ඒකාබද්දව සිදුකරමින් පවති.

රූපය 10 - ලක්මිණි උදුන නවීකරණය කිරීම සිදුකිරීමට යෝජිත සැලසුම

6.4 <u>ව්‍යාපෘතිය :- ශ්‍රී ලංකාවේ මැණික්වල පළුදු පිරවීම සඳහා සුදුසු තෙල් වර්ගයක් හඳුනා ගැනීම</u>

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පුෂ්පරාග (Sapphire) වල පලුදු පිරවීම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදි. එහිදී කපා ඔපදමන ලද පුෂ්පරාග වල පිටතින් විවර වී ඇති පලුදු පිරවීම සඳහා ග්ලිසරින් යොදා ගත හැකි බව අධ්‍යයනය කරන ලදී.

රූපය 11 - පළුදු පිරවීම සඳහා සුදුසු තෙල් වර්ගයක් හඳුනා ගැනීමට පර්යේෂණ සිදු කිරීම

6.5 <u>ව්‍යාපෘතිය :- නැනෝ තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් වර්ණවත් රත්නන් මිශ්‍ර ලෝහයක් සෑදීම</u>

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ නැනෝ තාක්ෂණය මඟින් වර්ණවත් රත්නන් අංශු නිෂ්පාදනය පිළිබඳ මූලික අධ්‍යයනය සිදු කර රතු පැහැති රත්නන් අංශු නිෂ්පාදනය සිදු කරන ලදී.

රූපය 12 - වර්ණවත් රත්නන් මිශ්‍ර ලෝහයක් සෑදීම සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීම

6.6 <u>ව්‍යාපෘතිය :- ශ්‍රී ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික ස්වර්ණාභරණ මෝස්තර පිළිබඳ නාමාවලියක් සකස් කිරීම</u>

ශ්‍රී ලාංකික ඉතිහාසය තුළ හමුවන බොහෝ කලා නිර්මාණ අතරින් ශ්‍රී ලාංකික පාරම්පරික ආභරණ විශේෂ ස්ථානයක් හිමි කර ගනී. මෙම ආභරණයන්හි දක්නට ඇති සුවිශේෂී පාරම්පරික මෝස්තර සංරක්ෂණය කරමින් ඒවා ආශ්‍රිතව නව නිර්මාණ හඳුනාගැනීම හා ඒවා ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළ තුළ ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණින් සවිස්තරාත්මක නාමාවලියක් (Catalogue) සකස් කිරීම, ආයතනයේ 2023-2024 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර මේ වන විට සිදුකරගෙන යයි.

මේ පිළිබඳ සුදුසු මූලාශ්‍ර ලෙස ඓතිහාසික යුගයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවට උරුම වූ පාරම්පරික ආභරණ මෝස්තර ප්‍රධාන වශයෙන් සංරක්ෂණය වී ඇත්තේ ජාතික කෞතුකාගාර තුළ බව හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව එම පාරම්පරික ආභරණ මෝස්තර පිටපත් කිරීම හා ඡායාරූපගත කිරීම සඳහා ජාතික

කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ දැනුම, කුසලතා, අත්දැකීම්, තාක්ෂණය, මානව සහ භෞතික සම්පත් බෙදාහදා ගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අප ආයතනය හා ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ද සම්පාදනය කර ඇත. එසේම මේ වන විට කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය ආශ්‍රිතව ඇති ආභරණ මෝස්තර පිටපත් කිරීමේ කටයුතු සිදුකෙරේ.

රූපය 13 - කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය ආශ්‍රිතව පිටපත් කරන ලද ආභරණ මෝස්තර කිහිපයක්

6.7 <u>ව්‍යාපෘතිය :- රසායනාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම.</u>

ISO 17025:2017 විද්‍යාගාර ප්‍රතිනතය යටතේ ආයතනික විද්‍යාගාර ප්‍රතිනතය ආරම්භ කර ඇත. මෙහිදී කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනයේ උපදේශකත්වය යටතේ අදාල කටයුතු කරමින් පවතී. රසායනාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය 2024 තුල දී දී අවසන් කෙරේ.

6.8 <u>ව්‍යාපෘතිය :- ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.</u>

6.8.1 “Sri Lankan Gem Mining Industry for Sustainable Era” නම් වූ ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කිරීම

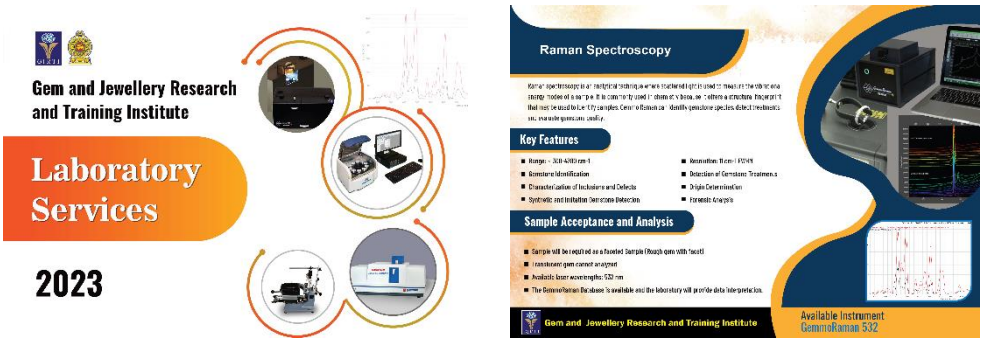
“Sri Lankan Gem Mining Industry for Sustainable Era” නම් වූ ග්‍රන්ථය, ශ්‍රී ලාංකේය මැණික් පතල් කර්මාන්තය තිරසර යුගයක් කරා නම් වූ ග්‍රන්ථයෙහි ඉංග්‍රීසි පරිවර්ථනය වේ. මෙය 2022 වර්ෂයේ අවසන් කාර්තුව තුළ මුද්‍රණය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන හිඟතාවය මත 2023 වර්ෂයේදී මුද්‍රණය කිරීම සිදු කර ඇත.

රූපය 14 - “Sri Lankan Gem Mining Industry for Sustainable Era” ග්‍රන්ථය

6.8.2 ආයතනික සේවා පිළිබඳ පොත් පිංචක් මුද්‍රණය කිරීම

ආයතනය විසින් බාහිරට සපයන විද්‍යාගාර සහා ගවේෂණ සේවා පිළිබඳ විස්තර ඇතුලත් පොත් පිංචක් නිර්මාණ ය කර මුද්‍රණය කිරීම සඳහා මුද්‍රණ ආයතනයක් වෙත යොමු කර ඇත.

රූපය 15 - "Laboratory Services Manual " පොත් පිංච

6.9 <u>ව්‍යාපෘතිය :- පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීම.</u>

ආයතනයෙහි පළමු වාර්ෂික පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය.2023.10. 25 දින බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවෙහිදී පැවැත්විණි. එහි තේමාව වූයේ 'තිරසර මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයක් කරා' යන්නයි. එහිදී අනුමාතෘකා 5ක් යටතේ පර්යේෂණ සාරාංශ 19ක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර එහි සමාලෝචන මණ්ඩලය මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන් 24කින් සමන්විත විය. ඌව වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලයේ ජී.ජී.අයි.යූ. සේනාරත්න මහතා විසින් සිදුකරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම හොඳම පර්යේෂණ සාරාංශය වූ අතර එම විශ්වවිද්‍යාලයේම එම්.එච්.එම්. ෂම්රි මහතා විසින් හොඳම පෝස්ටරය ඉදිරිපත් කරන ලදී. සම්මන්ත්‍රණයේ අරමුණ වූයේ පර්යේෂණ සොයාගැනීම් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ලබාදීම තුළින් කර්මාන්තයේ තිරසාර බව තහවුරු කිරීමයි.

රූපය 16 - පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය අවස්ථා සහ එහි පර්යේෂණ ග්‍රන්ථය

6.10 <u>ව්‍යාපෘතිය :- වැඩමුළු</u>

6.10.1 අධිනාක්ෂණික උපකරණ භාවිතයෙන් මැණික් විශ්ලේෂණය පිළිබඳ වැඩමුළුව

රත්නවිද්‍යාවේදී අධිනාක්ෂණික උපකරණ භාවිතයෙන් මැණික් විශ්ලේෂණය සිදුකිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් (Workshop on Advanced Instrumental Analysis for Gemmology) මැණික් ආශ්‍රිත කර්මාන්තකරුවන් 20 දෙනෙකුගේ පමණ සහභාගීත්වයෙන් 2023.09.09 හා 10 දෙදින ආයතනික අධිනාක්ෂණික විද්‍යාගාරයේදී පවත්වන ලදී. මෙමගින් 2023 වර්ෂය තුලදී රු.240,000.00 ක මුදලක් ආයතනය විසින් උපයා ඇත.

රූපය 17 - අධිනාක්ෂණික උපකරණ වැඩමුළුව

6.10.2 ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීමේ නව දැනුම ලබාදීමේ වැඩමුළුව

ව්‍යාපාරියන් 300 ක පමණ ප්‍රමාණයක් සහභාගීත්වයෙන් බදුල්ල පුස්තකාල ශ්‍රවනාගාරයේදී ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීමේ නව දැනුම ලබාදීමේ වැඩමුළුවක් 2023.12.21 හා 22 යන දිනයන්හිදී සිදුකරන ලදි. වැඩමුළුවේ අවස්ථාව රූපසටහන 03 මගින් දක්වා ඇත.

රූපය 18 - ගෙවුඩ තාප පිරියම් කිරීමේ වැඩමුළුව

6.11 <u>ව්‍යාපෘතිය :- ප්‍රකාශන එළි දැක්වීම</u>

SCI Journal Publications:

I. WICKRAMARATHNA ILCS, JALIYA RGC, ILLANGASINGHE KMSCK. Discovering Colour Alteration Conditions and Inclusion Changes of Sri Lankan Black/Brown (Penithora/Maangu) Tourmaline. IJESKA. August 2023;5(2):208-2016.

II. RAMESH TG, JALIYA RGC, ILLANGASINGHE IKMSCK, KURUPPU KADDN. Identification of the Effect of Localization on the Colour Alteration of “Geuda” Gemstones Through the Heat Treatment Using ED-XRF, FTIR, and UV-Vis Spectroscopic Analysis. IJESKA. December 2024;5(3):324-332.

III. UDAWATTE, C.P. , ABEYWEERA, S. , PERERA, L.R.K. , ILLANGASINGHE, S. , WEERASOORIYA, C. , SUTTHIRAT, C. , JAYASINGHE, N. , DHARMARATNE, T. and DIYABALANAGE, S. 2023. Optimized conditions for cobalt diffusion in Sri Lankan colorless topaz and coloration mechanism elucidation through spectro-chemical investigation. Journal of Metals, Materials and Minerals. 33, 1 (Mar. 2023), 73–81. DOI:https://doi.org/10.55713/jmmm.v33i1.1596.

Citation:

IV. The Journal of Gemmology, 2023, Volume 38, No. 7, acknowledges our research publication on Optimized Conditions for Cobalt Diffusion in Sri Lankan Colorless Topaz and Coloration Mechanism Elucidation through Spectrochemical Investigation as a literature of interest.

LITERATURE OF INTEREST

Enhancement of Paraiba tourmaline. *J.G.G.L. Gem Information*, **49**, 2023, 11–14 (in Japanese with English abstract).

Gemstone testing during the jewelry manufacturing process. Lead-glass filled ruby. D. Romanelli and S. Coppola, *Rivista Italiana de Gemmologia/Italian Gemological Review*, No. 16, 2023, 25–31.

Identification method of glue-filled aquamarine. N. Cao, T. Chen, J. Zheng, X. Chen, Y. Zhuang and Z. Wang, *Journal of Gems & Gemmology*, **25**(1), 2023, 45–51, https://tinyurl.com/bdepj8y5 (in Chinese with English abstract).*

Mechanism of Be-thermodiffusion in rutile inclusions of fancy sapphires. M. Rossi, R. Biondi, R. Rizzi, N. Corriero, F. Sequino and A. Vergara, *Crystal Growth & Design*, **22**(11), 2022, 6493–6503, https://doi.org/10.1021/acs.cgd.2c00700.*

Optimized conditions for cobalt diffusion in Sri Lankan colorless topaz and coloration mechanism elucidation through spectro-chemical investigation. C.P. Udawatte, S. Abeyweera, L.R.K. Perera, S. Illangasinghe, C. Weerasooriya, C. Suithirat, N. Jayasinghe, T. Dharmaratne *et al.*, *Journal of Metals, Materials and Minerals*, **33**(1), 2023, 73–81, https://doi.org/10.55713/jmmm.v33i1.1596.*

Les saphirs chauffés à haute temperature et leurs inclusions identifiables en gemmologie classique [Sapphires heated at high temperatures and their identifiable inclusions in classical gemology]. M. Bouvier, *Revue de Gemmologie A.F.G.*, No. 220, 2023, 22–23 (in French).

The spectroscopy study of different filling materials in tourmaline. *J. Sci. Superhard Material Engineering*, **34**(5), 2022, 59–65, https://tinyurl.com/ycmne9p4 (in Chinese with English abstract).

Study on the common effect of heat treatment, dyeing or irradiation treatment on UV-Vis diffuse reflectance spectra of pearls. J. Yan, S. Fang, X. Yan, J. Sheng, J. Xu, C. Xu and J. Zhang, *Spectroscopy and Spectral Analysis*, **42**(12), 2022, 3697–3702, http://www.gpxygpfx.com/EN/Y2022/V42/I12/3697 (in Chinese with English abstract).*

Update of andesine diffusion. *J.G.G.L. Gem Information*, **49**, 2023, 7 (in Japanese with English abstract).

COMPILATIONS

***G&G* Micro-World.** Aquamarine from Xinjiang, China • Clinochlore and muscovite in quartz from Colorado, USA • Iridescent 'insect wing' in diamond • Patchy yellow trigon on diamond • 'Rainbow mountain' in diamond • Musical note symbol in diamond • Snail-shaped pyrope-diopside inclusion in diamond • Metal sulfide(?) in garnet • Graphite in pink sapphire • Night sky scene in yellow sapphire • 'Eye' on a Tridacninae pearl • Thread-like inclusions of serpentine in brown peridot • Metallic platelets in Paraíba tourmaline • Triplite inclusions in Chinese quartz • Geocronite in fluorite. *Gems & Gemology*, **59**(2), 2023, 222–231, https://tinyurl.com/jrr9rnphm.*

Gem News International. Suite of Colombian emerald-and-matrix cabochons • Calcite in a pearl from *Pinctada maculata* • Unusual metallic core in a natural *P. radiata* pearl • Saltwater clamshell beads in freshwater cultured pearls • Quartz with 'rabbit hair' inclusions • Heat-treated rubies from Greenland • Treatment for creating phantom structure in opal • Spring 2023 auction highlights • 2023 Sinkankas Symposium • Sustainability panels at JCK Las Vegas. *Gems & Gemology*, **59**(2), 2023, 242–258, https://tinyurl.com/yy2pcMs2.*

Lab Notes. Star aquamarine • Faceted brucite • Natural diamond with CVD-like fluorescence pattern • Yellow zoning in pink diamonds • Glass imitation of cat's-eye chrysoberyl • 34.59 ct CVD synthetic diamond • CVD synthetic diamonds with invisible markings • Two pearls of Indian cultural significance • 19+ mm South Sea bead-cultured pearl • Linear structures in non-bead cultured pearls • Plastic imitations of emerald • Pink zektzerite. *Gems & Gemology*, **59**(2), 2023, 210–222, https://tinyurl.com/mrxr4cd9.*

රූපය 19 – Journal

6.12 <u>ව්‍යාපෘතිය :- පේටන්ට් බලපත්‍ර</u>

නැනෝ ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් කොරන්ඩම් වල නිල් වර්ණය වැඩි දියුණු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සඳහා පේටන්ට් බලපත්‍ර ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කරන ලදී.

Title of Invention - An economic bulk diffusion technique to enhance the blue colour in corundum using environmentally friendly synthesized Nano material.

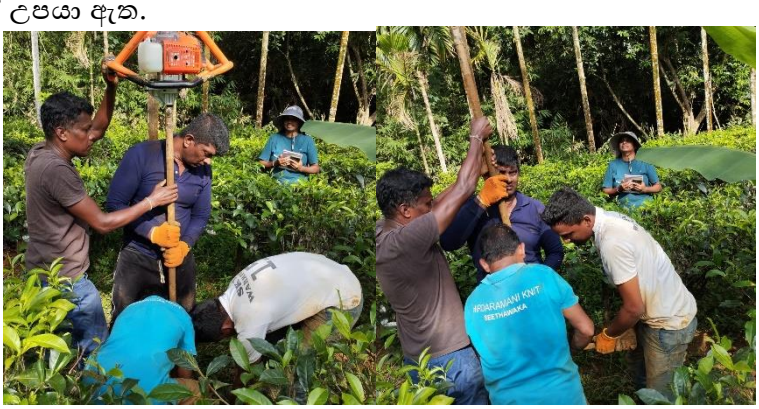
Inventors – 1) Rathnayaka Mudiyanselage Naleen Pushpa Kumara Jayasinghe
2) Mohammed Nayeen Mohammed Rifkhan

Application Number - 22945

6.13 <u>ව්‍යාපෘතිය :- තාක්ෂණික සේවා ලබා දීම</u>

6.13.1 පුද්ගලික ඉඩම් වල මැණික් නිධි ගවේෂණය

කුරුණෑගල කුබල් අංග, ගාල්ල උළුවිටිකේ සහා දැරණියගල ප්‍රදේශයන් හි පුද්ගලික ඉඩමක මැණික් නිධි ගවේශනය සිදු කරන ලදි. මෙමගින් 2023 වර්ෂය තුලදී රු.239,000.00 ක මුදලක් ආයතනය විසින් උපයා ඇත.

රූපය 20 - ගවේශන කටයුතු

6.13.2 තාප පිරියම්කරණ සේවා

මුදල් අයකර සිදුකරනු ලබන බාහිර පුද්ගලයන් සඳහා ගෙවුඩ තාප කරණ සේවා ලබාදීම යටතේ ලක්මිණී උඳුන මඟින් සේවා 18ක් සපයා මෙම වර්ෂය තුල රු.216,000ක ආදායමක් උපයා ඇත.

6.13.3 අධිතාක්ෂණික රසායනාගාර සේවා

රසායනාගාර විශ්ලේෂණ සේවා ලබාදීම යටතේ ED-XRF විශ්ලේෂණ සාම්පල 64ක් හා Raman විශ්ලේෂණ සාම්පල 09ක් මඟින් 2023 වර්ෂය තුලදී රු.494,000.00 ක මුදලක් ආයතනය විසින් උපයා ඇත.

6.14 <u>ව්‍යාපෘතිය :- නව පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් වාණිජකරණය කිරීම.</u>

කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කල නව පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් වාණිජකරණය කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා අප ආයතනයේ පර්යේෂණ හරහා සොයාගන්නා ලද පහත නව පර්යේෂණ සොයාගැනීම් යොමු කල අතර එයින් තෝරා ගත් නව නිපැයුම් කිපයක් 2023.12.12 දින Water's Edge හෝටල් පරිශ්‍රයේ දී පැවැති වැඩසටහනේදී සවිස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කරන ලදී.

No	Invention නව නිපැයුම	Principal Investigator ප්‍රධාන නිපැයුම්කරු	Co- Investigators සම නිපැයුම්කරුවන්
01	Enhancing the Market Appeal of Colorless Topaz: A Cobalt Diffusion Approach	Mr. Sandun Illangasinghe	Mr. Chamal Jaliya Mr. M. Nirushan
02	An economic bulk diffusion technique to enhance the blue colour in corundum using environmentally friendly synthesized nano material	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe	Mr. M.N.M. Rifkhan
03	Precision Gemstone Valuation: An Advanced Computer-Aided Machine Learning System	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe	Mr.S.Sutharshan Mrs. I. Samaradasa Mr. H.Ranaweera
04	Use of sustainable reinforcement material for the Sri Lankan gem mines	Mrs. S. Wijewardana	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe Mrs. M.K.C. Jayamali Mr. W.G.C.N. Wawegedara
05	Mineral Embedded pain relieving coating for fabric	Mrs. M.A.N.C. Manthrirathna	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe
06	Mitigating Mercury Risks: Introducing Eco-Friendly Gold Extraction Alternatives for Sri Lanka's Small Scale Jewelry Sector	Mrs. M.A.N.C. Manthrirathna	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe Mr. R.S. Diyabalanage Mr. Damith De Silva Mr. M.N.M. Rifkhan
07	Production of nanosilica from rice husks for use as a power for polishing gems	Mrs. M.A.N.C. Manthrirathna	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe Mr. M.H.M. Shamri Mr. B. Kowarthanan
08	Using new techniques to produce crackle quartz	Mr. U.K.I. Dayarathne	Mr. B.G.R.W. Gamlath Ms. H.W.M.M. Chandrasena Ms. T.D. Anton
09	Extraction of economically	Mrs. S. Wijewardana	Mr. B.G.R.W. Gamlath

	valuable minerals available in the gem bearing layer		Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe
10	Exploration and Assessment of Gem Deposits in Sri Lanka – Gem Potential maps	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe	Mr. B.G.R.W. Gamlath Mrs. S. Wijewardana Mrs. M.K.C. Jayamali Mr. W.G.C.N. Wawegedara Mrs. W.R. Lakshanthi
11	Quality enhancement of inferior quality corundum variety called “kirikottara” via thermal treatment	Mr. W.G.C.N. Wawegedara	Mr. M.N.M. Rifkhan Mr. Prashan Francis
12	Enhancing Thick Silky Geuda through Lakmini Gas Furnace Heat Treatment	Mr. W.G.C.N. Wawegedara	Mr. S. Diyabalanage Mr. S.W. Nawaratne
13	Development of GIS based model for gem potential mapping	Mrs. M.K.C. Jayamali	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe Mr. W.M.M.P.E. Bandara Mr. Jagath Gunathilake Mrs. W.R. Lakshanthi
14	Enhancing quality and competitiveness: Optimizing heat treatment for silky geuda in the Sri Lankan Gem industry	Mr. Sandun Illangasinghe	Mr. C.P. Udawatta Mr. Sunil Abeyweera Mr. L.R.K. Perera Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe Mr. S. Diyabalanage
15	A no val heat treatment method for young geuda sapphires in Sri Lankan Gem industry	Mr. Sandun Illangasinghe	Mr. R.M.N.P.K. Jayasinghe
16	Differentiate the beauty factor of the standard cut varieties of the gemstones	Ms. K.G.S.S.W. Bandara	Mr. U.K.I. Dayarathne Mrs. K.M.R.S. Konara Mr. U.Rawsan

එදින එම වැඩසටහන සඳහා සහභාගී වූ කර්මාන්තකරුවන් සහ ආයෝජකයන් මෙම නවෝත්පාදනයන් පිළිබඳව දැනුවත් කරන ලදී, එහිදී මෙම නවෝත්පාදනයන් කාර්මික මට්ටමේ නව නිපැයුම් ලෙස කර්මාන්තයට යොමු කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදී. ඒ අනුව ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදකයන්ගේ සංගමයේ ආරාධනාවක් මත Mitigating Mercury Risks: Introducing Eco-Friendly Gold Extraction Alternatives for Sri Lanka’s Small Scale Jewelry Sector පිළිබඳ කර්මාන්ත කරුවන්ට හඳුන්වාදීම පිළිබඳ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. එසේම මේ වන විට ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජිත ආයතනයේ විශේෂඥ උපදේශන සහිතව අප ආයතනය වෙනුවෙන් බුද්ධිමය දේපළ ප්‍රතිපත්තියක් සහ නවෝත්පාදන වාණිජකරණය කිරීම වෙනුවෙන් ආයතනික ව්‍යාපාර සම්බන්ධීකරණ ඒකකයක් පිහිටුවීම වෙනුවෙන් කටයුතු ක්‍රියාත්මකව පවතී.

පරිපාලන හා මානව සම්පත් අංශය

7.0පරිපාලන හා මානව සම්පත් අංශය

7.1 2023.12.31 දිනට කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

තනතුර/ ශ්‍රේණිය		අනුමත සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	HM 2-1	1	0	1
අධ්‍යක්ෂ (පුහුණු හා සංවර්ධන)	HM 1-1	1	1	0
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	HM 1-1	1	0	1
ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිළධාරී (ගවේෂණ)	AR-2	1	1	0
ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිළධාරී (වර්ණය වැඩිදියුණුකිරීම)	AR-2	1	0	1
ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිළධාරී (නවෝත්පාදන)	AR-2	1	0	1
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(පරිපාලන හා මානව සම්පත්)	MM 1-1	1	0	1
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(මූල්‍ය)	MM 1-1	1	1	0
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(වැඩසටහන් හා විෂයමාලා සංවර්ධන)	MM 1-1	1	1	0
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(රත්නවිද්‍යා)	MM 1-1	1	0	1
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(ස්වර්ණාභරණ)	MM 1-1	1	1	0
පර්යේෂණ නිළධාරී	AR-1	15	5	10
කථිකාචාර්ය	AR-1	4	0	4
වැඩසටහන් නිළධාරී (සම්බන්ධීකරණ හා සංවර්ධන)	JM-1-1	1	1	0
වැඩසටහන් නිළධාරී (විභාග හා සංඛ්‍යාලේඛන)	JM-1-1	1	1	0
අභ්‍යන්තර විගණක	JM-1-1	1	1	0
ජ්‍යෙෂ්ඨ පුහුණු නිළධාරී	JM-1-1	6	0	6
සිතියම් ශිල්පී	MA-2-2	2	0	2
GIS සහායක	MA-2-2	1	1	0
පද්ධති සහකාර	MA-2-2	1	1	0
පර්යේෂණ සහකාර	MA-2-2	11	0	11
තාක්ෂණික සහකාර	MA-2-2	10	1	9
පුහුණු නිළධාරී	MA-2-2	23	14	9
විගණන සහකාර	MA-1-2	1	1	0
කළමණාකරණ සහකාර	MA-1-2	22	15	7
භූ විදුම් යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	PL-3	2	0	2
රියදුරු	PL-3	6	6	0
භූ විදුම් යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු සහායක	PL-2	2	0	2
ක්ෂේත්‍ර හා රසායනාගාර සහායක	PL-1	16	12	4
		136	64	72

7.2 බාහිර පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සේවක සහභාගීත්වය - 2023 (දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්)

#	පුහුණු මධ්‍යස්ථාන	පුහුණු වැඩසටහනේ නම	සහභාගිවූවන්
01	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	අලෙවි උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම වැඩමුළුව.	ජ්‍යෙෂ්ඨ හා තාක්ෂණික කාර්යමණ්ඩලය සඳහා
02	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	නිවාඩු ලිපිකරුවන්ගේ කාරයභාරය හා වගකීම පිළිබඳ වැඩමුළු	කල්පනී පෙරේරා මිය
03	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	වඩා හොඳ රැකියා ජීවන පරිසරයක් සඳහා වෘත්තීය සෞඛ්‍යය ආරක්ෂාව පිළිබඳව දෙදින වැඩමුළුව	තාක්ෂණික කාර්යමණ්ඩලය සඳහා
04	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	ඒක්සෙල් පැතුරුම්පත් (Excel) සම්බන්ධ පුහුණු වැඩමුළුව	ආයතනයේ කළමණාකරණ සහකාර කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා
05	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	ආයතනයේ කාර්යාල කාර්ය සහයකයින් සඳහා ආකල්ප හා වෘත්තීය දැනුම නැංවීම සඳහා එක්දින වැඩමුළුව	ආයතනයේ කාර්යාල කාර්ය සහයක කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා
06	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල (SDFL)	විනය හා කාර්යාලීය ආචාර විධි පිළිබඳ දෙදින පුහුණු වැඩමුළුව	ආයතනයේ රියදුරු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා

7.3 මානව සම්පත් අභිහතාවය නිසා ආයතනය මුහුණපාන ගැටලු

1. ආයතනික අනුමත සේවක සැලැස්ම යටතේ අනුමක ස්ථිර සේවක සංඛ්‍යාව 136 ක් වන නමුත් මේ වන විට කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් 64 ක් පමණක් සේවය කරනු ලබයි. සමස්ත පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව 72කි. එයින් විධායක තනතුරු හා තාක්ෂණික තනතුරු 84ක් අනුමත වුවද ඉන් 28ක් පමණක් සේවයේ නියුක්තව සිටින අතර ඉතිරි තාක්ෂණික තනතුරු පුරප්පාඩු වේ.
2. නමුත් කර්මාන්තය තාක්ෂණික, ශිල්පීය, අධ්‍යාපන වශයෙන් හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් විශාල පරිවර්තනයකට වර්තමානයේ පත්ව තිබීම තුළ උසස් අධ්‍යාපනික දැනුමකින් යුත් අධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මෙම අධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩලයට උසස් තාක්ෂණය යෙදීම් පුහුණු පාඨමාලා හා අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් සංවර්ධනය කිරීම හා ඒ වෙනුවෙන් අනෙකුත් අධ්‍යාපන ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණ වැනි කාර්ය රාශියක් සිදු කිරීමට ඇති අතර පර්යේෂණ අංශයේ මැණික් නිධි ගවේෂණය, නව නිපැයුම්කරණය, නූතන තාක්ෂණය හඳුනාවැදීම සහ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත සමීක්ෂණයන් සිදු කිරීම වැනි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු රාශියක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය අවම මට්ටමක පවතී.
3. නොයෙකුත් ගැටලුකාරී තත්වයක් මත පුරප්පාඩුව පවතින තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීම් සිදු කිරීමට නොහැකි වීම මත ආයතනයේ අපේක්ෂිත අරමුණු සපුරා ගැනීමට ඇති හැකියාවද අඩු වී ඇත. නමුත් මෙම පුරප්පාඩු පිරවීම හරහා ආයතනයේ අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන බැවින් එම පුරප්පාඩු සඳහා අවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීමේ කටයුතු සිදු කිරීමට අවශ්‍ය අනුමැතීන් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

DEBT
Savings
STOCKS
Reduction
Bills
69.928
63.772
44.870
48.991
31.012
20.556
26.417
11.311
12.002

මූල්‍ය අංශය

8.0 මූල්‍ය අංශය

8.1 විගණනය කරන ලද පසුගිය අවුරුදු 05 සඳහා වූ මූල්‍ය තොරතුරු

(රු.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
මෙහෙයුම් ආදායම්					
භාණ්ඩාගාර ප්‍රධාන පුනරාවර්තන	85,000.00	77,973.00	77,060.00	86,996.00	89,119.00
වෙනත් දායක විමි	35,622.80	29,536.91	22,528.16	19,430.60	27,749.08
පාඨමාලා ගාස්තු	12,212.03	12,409.64	3,542.50	15,529.05	30,820.87
සේවා ගාස්තු ආදායම්	308.0	72.5	12.00	246.00	216.00
භූ විද්‍යා පර්යේෂණ සේවාවන්ගෙන් ලැබීම්					
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම්	**133,142.83**	**119,992.05**	**103,142.66**	**122,201.65**	**147,904.95**
වෙනත් ආදායම්	1,690.02	1,042.83	837.49	1,742.04	3,840.62
පොලි ආදායම	553.42	457.21	293.71	466.03	632.09
වෙනත් ලැබීම්	60.48	4680.0	1564.0		
මුළු ආදායම	**135,446.75**	**126,172.10**	**105,837.39**	**124,409.73**	**152,377.66**
අඩුකලා - වියඳම්					
ඒ සේවක හා පරිපාලන වියදම්	98,994.18	91,624.36	84,691.33	99,431.65	106,582.99
බී ක්ෂය සහ පොදු වියඳම්	41,564.02	28,208.10	33,251.66	30,297.86	39,997.83
මුළු වියදම්	**140,558.20**	**119,832.46**	**117,943.00**	**129,729.51**	**146,580.82**
අතිරික්තය (ඌණතාවය)	**(5,111.45)**	**6,339.64**	**(12,105.1)**	**(5,319.78)**	**5,796.84**

8.2

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂන හා අභ්‍යාස ආයතනය

2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශය

විස්තරය	2023		2022	
	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000
මෙහෙයුම් ආදායම්				
පුනරාවර්තන ප්‍රදාන -භාණ්ඩාගාර		89,119.00		86,996.00
වෙනත් ආදායම්				
පාඩමාලා ගාස්නු		30,820.87		15,529.05
ගෙවුඩ තාපකරණ ගාස්තු		216.0		246.0
පොළී ආදායම්		632.09		466.03
විවිධ ආදායම්		3840.62		1,742.04
13 වසරක අඛන්ඩ අධ්‍යාපන වැඩසටහන				
මෙහෙයුම් ආදායම් එකතුව		**124,628.58**		**104,979.13**
අඩු කලා : මෙහෙයුම් වියදම්				
කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් හා දීමනා		56,341.84		57,278.25
ගමන් වියදම්		127.19		72.60
සැපයුම් හා පාරිභෝජන දව්‍ය		4751.28		5,016.90
නඩත්තු වියදම්		5641.31		4,568.33
ගිවිසුම් ගත සේවා		32452.49		28,282.47
පුහුණු වියදම්		4745.96		3,413.72
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්		2482.42		774.80
මෙහෙයුම් වියදම් එකතුව		**106,542.49**		**99,407.07**
මෙහෙයුම් වලින් ලද අතිරික්තය/ (ඌනතාවය)		**18,086.09**		**5,572.06**
අඩු කළා - මූල්‍ය පිරිවැය		(40.50)		(24.57)
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	15,201.14		16,876.10	
වෙනත් ලැබීම්				
	15,201.14		16,876.10	
අඩු කළා - ඍණය කපා හැරීමේ වියදම්	(27,449.88)	(12,248.74)	(27,743.37)	(10,867.27)
වෙනත් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ප්‍රතිපාදන	(12,547.94)		(2,554.50)	
අඩු කළා - ප්‍රාග්ධන ආයෝජන වියදම්	(12,547.94)		(2,554.50)	
ප්‍රාග්ධන වත්කම් සංවර්ධනය කිරීම්				
වෙනත් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන වල ශුද්ධ වියදම		5,796.84		(5,319.78)
මෙහෙයුම් නොවන ආදායම්				
එකතු කලා වත්කම් විකිණීමෙන් ලද ආදායම				
අති විශේෂ අයිතමයන්ට පෙර අතිරික්තය/(ඌනතාවය)		5,796.84		(5,319.78)
අති විශේෂ අයිතම				
කාලසීමාව සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය / ඌනතාවය		5,796.84		(5,319.78)
එකතු කලා පෙර වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය /(ඌනතාවය)	(47,558.85)		(39,308.94)	
අඩු කළා - පෙර වර්ෂ ගැලපීම්		(1,979.82)		(2,930.13)
ශුද්ධ අතිරික්තය /(ඌනතාවය)		**(43,741.82)**		**(47,558.85)**

8.3

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය
2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

	2023		2022	
විස්තරය	**රු.000**	**රු.000**	**රු.000**	**රු.000**
ජංගම නොවන වත්කම්				
දේපල යන්ත්‍ර උපකරණ	99,630.0		101,259	
පාරිතෝෂික අරමුදල	3,407.0	103,037.0	955	102,214
ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම්		4846		4304
ජංගම වත්කම්				
තොග හා පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය	7355		4798	
විකිණීම සඳහා ඇති පොත්				
ණය හා අත්තිකාරම්	5538		3362	
තැන්පතු	1334		630	
වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්	8718		7483	
දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ ව්‍යාපෘතිය			1559	
පෙර ගෙවීම්	169		202	
මුදල් හා බැංකු	20,044	43,158	9114	27,148
වත්කම් එකතුව		151,041		133,666
වගකීම්				
ජංගම වගකීම්				
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	5712		604	
උපචිත වියදම්	3386	9099	4336	4,940
ජංගම නොවන වගකීම්				
Minimata ව්‍යාපෘතිය	780		179	
පරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම්	14941		13350	
ජාතික විද්‍යා පදනම		15721		13,529
වගකීම් එකතුව		24820		18,469
ශුද්ධ වත්කම් එකතුව		**126,221**		**115,197**
ශුද්ධ වත්කම් / ස්කන්ධ				
සහභාගිත්ව ප්‍රාග්ධනය	50,000		50,000	
සංචිත -මැණික්	44,646		43,772	
වෙනත් දායක විමි	850		850	
සේවක වක්‍රිය අරමුදල	2,109		1,857	
විලම්භිත ආදායම් - ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන	72,358		66,276	
සමුච්චිත අරමුදල	(43,742)		(47,558)	
ශුද්ධ වත්කම් ස්කන්ධ එකතුව		**126,221**		**115,197**

.....
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මූල්‍ය)

21-05-2024
දිනය:

.....
සභාපති

දිනය : 21-05-2024

.....
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික

දිනය: 21-05-2024

8.4

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පරීක්ෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය **(රු.000)**

විස්තරය	2023	2022
මෙහෙයුම් කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය		
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද අතිරික්ත/ඌනතාව	5,796.84	(5,319.78)
මුදල් නොවන ගනුදෙනු		
ක්ෂය වෙන්කිරීම	27,449.88	27,743.37
පොළී	(632.09)	(466.03)
විලම්බිත ප්‍රාග්ධන ආදායම් ගැලපීම්	(27,749.08)	(19,430.61)
අනෙකුත් ජංගම වගකීම් වල වැඩි වීම / අඩුවීම	4,158.93	(2,126.89)
දේපල යන්තු හා උපකරණවිකිණීම මත ලාභ		(13.66)
කල්බදු කුලී	473.48	473.48
පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම්	1,692.39	2,939.77
ස්ථාවර වත්කම් ගැලපීම		(8.82)
පාරිතෝෂික ගෙවීම්	(102.15)	(3,761.43)
අනෙකුත් ජංගම වත්කම් වල වැඩි වීම	(7,074.80)	(1,331.63)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (අ)	**4,013.4**	**(1,302.23)**
ආයෝජන කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය		
යන්තු හා උපකරණ මිලදී ගැනීම	(6,225.52)	(89.65)
පාරිතෝෂික අරමුදලේ වැඩිවීම	(2,451.62)	1,316.79
පොළී ආදායම	883.29	602.45
ස්ථාවර තැන්පතු වැඩිවීම	(542.37)	(324.42)
දේපල යන්තු හා උපකරණවිකිණීම් මත ලාභ		13.66
ආපදා ණය ගෙවීම්		(2,743.05)
ආපදා ණය ලැබීම්		1,238.72
ආයෝජන කාර්යයන්ගේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (ආ)	**(8,336.22)**	**14.51**
<u>මූල්‍ය කාර්යයන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය</u>		
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	14,651.0	2,000.0
Minimata ව්‍යාපෘතිය	601.25	(391.82)
ජාතික විද්‍යා පදනමෙහි අරමුදල		
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය (ඇ)	**15,252.25**	**1,608.18**
මුදල් හා මුල්‍ය අයිතමයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම/අඩුවීම (අ) (ආ) (ඇ)	10,929.43	320.46
ආරම්භක මුදල් /මුල්‍ය ශේෂය	9,113.68	8,793.22
වර්ෂය අවසානයේ මුදල් / මුල්‍ය ශේෂය	**20,043.11**	**9,113.68**

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය எனது இல. My No. IMT/G/GJRTI/FA/2023

ඔබේ අංකය உமது இல. Your No.

දිනය திகதி Date 2024 ජූනි 11 දින

සභාපති,

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුලත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

අංක 306/72, පොල්දූව පාර, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව இல. 306/72, பொல்துவ வீதி, பத்தரமுல்லை, இலங்கை. No. 306/72, Polduwa Road, Battaramulla, Sri Lanka.

+94 11 2 88 70 28 - 34 +94 11 2 88 72 23 ag@auditorgeneral.gov.lk www.naosl.gov.lk

Scanned with CamScanner

1.2 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 හි 92 ඡේදය ප්‍රකාරව සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතත් තවමත් භාවිතයේ පවතින පිරිවැය රු. 60,794,015 ක් වූ දේපල පිරියත හා උපකරණ වල ධාරණ අගය මුල්‍ය ප්‍රකාශන තුල අනාවරණය කර නොතිබුණි.

(ආ) ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය සමග ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක වන පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 03 ක් ආරම්භ කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබාදුන් රු. 10,564,786 ක මුදල ආදායම් ලෙස හා දරන ලද රු. 5,534,456 ක් වියදම් ලෙස හඳුනා නොගෙන, රු.5,030,330 ක් වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ලෙස මුල්‍ය ප්‍රකාශන තුල දක්වා තිබුණි.

(ඇ) 2020, 2021 හා 2022 යන වර්ෂයන් තුලදී බැංකුවට සෘජුවම ලද එකතු වටිනාකම රු 341,685 ක් වූ තැන්පතු හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඈ) බදුල්ල පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගැනීමේදී ලබාදුන් රු. 600,000 ක තැන්පතු මුදලින්, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල කුලී වියදම රු.150,000 ක් අඩුකර වියදම් ලෙස ගිණුම්ගතකර නොතිබුණි.

(ඉ) විගණනයේ ගණනය කිරීම් අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වනවිට රු.3,908,650 ක් වටිනා මෘදුකාංග සහ මෘදුකාංග සංවර්ධන වත්කම් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වියයුතු වුවත්, මුල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමුච්චිත ක්ෂය ප්‍රමාණය රු.3,554,560 ක් වීම හේතුවෙන් ක්ෂය වෙන්කිරීම් රු. 364,090 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

(ඊ) රත්නපුර ආයතන පරිශ්‍රයේ පවතින විදුලි ජනක යන්ත්‍රයේ සේවා ගිවිසුම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාලව ගෙවිය යුතු රු.148,680 ක මුදල සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

Scanned with CamScanner

1.3 ආයතනයේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් අනෙකුත් තොරතුරු

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් ආයතනයේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ඒ පිළිබඳව වූ මගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ මගේ මතයෙන් අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මම ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතික වීමක් හෝ මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මගේ විගණනයට අදාළව, මගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් අනෙකුත් තොරතුරු ලබා ගත හැකි වූ විට කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ හෝ විගණනයේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගත් මගේ දැනුම අනුව ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපෙනවාද යන්න සලකා බැලීමයි.

මෙම විගණක වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් අනෙකුත් තොරතුරු මත හා මා විසින් කරන ලද කාර්යයන් මත පදනම්ව, මෙම අනෙකුත් තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැරදි ලෙස දක්වා ඇති බව මම නිගමනය කරන්නේ නම්, එම කරුණ මා විසින් වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් මට වාර්තා කිරීමට කිසිවක් නැත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

Scanned with CamScanner

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.

- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.

- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.

Scanned with CamScanner

- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබෙද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුලත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරමි.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුලත් වේ .

2.1.1 මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවන් අනුව, විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා ආයතනය පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

2.1.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(III) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(i)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුලත්ව ඇත.

Scanned with CamScanner

2.2 අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුල, පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවීය.

2.2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(ඇ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයෙකුට, ආයතනය සම්බන්ධ වී යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික තත්ත්වයෙන් බැහැරව සම්බන්ධයක් ඇති බව.

2.2.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව යම් අදාල ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.

2.2.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.

2.2.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිත කර නොමැති බව.

03. වෙනත් කරුණු

(අ) වැඩිපුර ගෙවූ වැටුප් ශේෂය තුල, ඇතුලත්, නිලධාරීන් 04 දෙනකුගෙන් වාරික වශයෙන් අයකරගත යුතු එකතුව රු.466,762 ක් වර්ෂ 07 ක සිට අය නොවී පැවතිණි.

(ආ) අනාගත සේවක ඉවත්ව යාමකදී ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික මුදල, එම අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීමේ අරමුණින් වැඩි ප්‍රතිලාභ ලැබෙන ප්‍රභවයක ආයෝජනය කලයුතු වුවත් , එම අරමුණ ඉටුකරගැනීමට කටයුතු නොකර රු 3,304,898 ක් ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක තැන්පත් කර තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඇති මැණික් විභව ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු සමීක්ෂණය කර එම තොරතුරු ඇතුලත් දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම සහ එම තොරතුරු ඇසුරින් පතල් කැනීම් කටයුතු සඳහා ඉඩම් හිමියන් යොමුකිරීම මූලික අරමුණු ඇතිව ආරම්භකරන ලද "ශ්‍රී ලංකාව තුල මැණික් නිධි ගවේෂණය හා ඇගයීම් ව්‍යාපෘතිය" සඳහා 2009 සිට 2023 දක්වා රු

Scanned with CamScanner

30,589,687 ක වියදමක් දරා පර්යේෂණ පවත්වා පර්යේෂණ වාර්තා නිකුත් කර තිබුනද මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරි ක්‍රියාකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය සමග විධිමත් එකඟතාවයකට එළඹීමට අසමත් වීම හේතුවෙන් පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල ලබාගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(ඇ) ආයතනයේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 136 න් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 64 ක් විය. ඒ අනුව කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 72 ක්, එනම් අනුමත මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 52 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.එම පුරප්පාඩු තුළ ඇතුලත් දේශක තනතුරු 04 ක් ජ්‍යෙෂ්ඨ පුහුණු කිරීමේ නිළධාරි තනතුරු 06 හා පුහුණු කිරීමේ නිලධාරී තනතුර 09ක් පුරප්පාඩුව පැවතීම මෙම ආයතන පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මානව සම්පත් ගැටලුව බලපා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය

(ඉ) ආයතනයේ ගිණුම් කටයුතු සඳහා මිලදීගත් "TALLY" ගිණුම්කරණ මෘදුකාංග පද්ධතිය සඳහා 2017/2018 වර්ෂවලදී රු 346,035 ක වියදමක් දරා තිබු අතර මෙම ගෙවීම් කර වසර 6ක් ගත වී තිබුණද, මෘදුකාංගය භාවිතා කර මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඊ) මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ඉදි කිරීම සඳහා 2016 වර්ෂයේ රු.14,204,402 ක් වැය කර 30 අවුරුදු බදු පදනම මත ලබාගත් ඉඩමෙහි ප්‍රවර්තන වර්ෂය තෙක් අදාල කාර්යන් සිදු නොවීම හේතුවෙන් වසර 07 කට අධික කාලයක සිට එම ඉඩම ඌණ උපයෝජිතව පැවතුණි.

(උ) අනුමත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි කාර්යයන් 31 ක් අතුරින් කාර්යයයන් 14 ක් සඳහා අයවැය ප්‍රතිපාදන රු මිලියන 20.675 ක් වුවද සත්‍ය වියදම රු මිලියන 9.094 ක් වීම හේතුවෙන් මෙම කාර්යයයන් 14 හි මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 44 ක් විය.

ඩබලිව්.පී.සී.වික්‍රමරත්න

විගණකාධිපති

Scanned with CamScanner